

Vuurwerkaankoop en -gebruik 2020-2021

Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse
huishoudens

Over VeiligheidNL

VeiligheidNL is hét kenniscentrum voor letselpreventie. Wij zetten ons in om het leven van mensen veilig(er) te maken door veilig gedrag in een veilige omgeving te stimuleren.

Veiligheid is niet vanzelfsprekend. Het is het resultaat van onderzoek, van interventies, van gedrag. Wij richten ons op de meest voorkomende en meest ernstige letsels, waar preventie belangrijk én mogelijk is. Dit doen we vanuit de thema's Kinderveiligheid, Valpreventie, Gezond gehoor, Sportblessurepreventie, Productveiligheid en Verkeersveiligheid.

We werken in een doelgerichte cyclus aan onderzoek, strategie- en interventieontwikkeling, implementatie en evaluatie. Relevante kennis en inzichten zetten wij om in hoogwaardige gedragsinterventies en slimme veiligheidsoplossingen en we verbinden wetenschappelijke inzichten met de dagelijkse praktijk. En, dat doen we niet alleen. We werken samen met partners en professionals en samen strijden we voor maximale impact.

Voor de monitoring van letsels werken we met ons eigen Letsel Informatie Systeem (LIS). Een uniek systeem dat letsels registreert bij een representatieve steekproef van Spoedeisende Hulpafdelingen van ziekenhuizen in Nederland.

Veiligheid is niet per ongeluk.

veiligheid nl
kenniscentrum letselpreventie

Vuurwerkaankoop en -gebruik 2020-2021

**Onderzoek naar gedrag en opinie
Nederlandse huishoudens**

Rapport 894
Projectnummer 20.0353

Branko Olij
Susanne Nijman
Huib Valkenberg
Birgitte Blatter

Uitgegeven door
VeiligheidNL
Postbus 75169
1070 AD Amsterdam
www.veiligheid.nl

april 2021

Inhoudsopgave

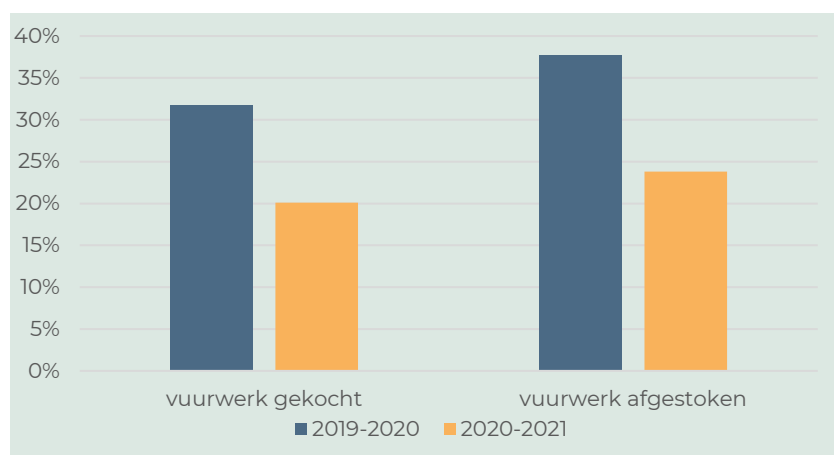
Hoofdstuk		Pagina
	Samenvatting	5
1	Inleiding	8
1.1	Doel van het onderzoek	8
1.2	Vergelijking met het voorgaande onderzoek	9
1.3	Leeswijzer	9
2	Kopen en afsteken van vuurwerk	10
2.1	Kopen van vuurwerk	10
2.1.1	Aankoop en budget	10
2.1.2	Locaties van aankoop	10
2.2	Afsteken van vuurwerk	10
2.3	Beschermingsmaatregelen	11
2.3.1	Producten	11
2.3.2	Beschermingsmaatregelen bij het zelf afsteken van vuurwerk	11
2.3.3	Beschermingsmaatregelen bij kinderen die vuurwerk afsteken	12
2.4	Vuurwerkresten opruimen	12
2.5	Kwaliteit van vuurwerk	12
3	Kijken naar vuurwerk	13
4	Mening over vuurwerk	14
4.1	Redenen om vuurwerk wel of niet af te steken	14
4.1.1	Redenen om vuurwerk wel af te steken	14
4.1.2	Redenen om vuurwerk niet af te steken	14
4.2	Mening over overlast, voorlichting, initiatieven en wet- en regelgeving	14
4.2.1	Mening over overlast	14
4.2.2	Mening over voorlichting	14
4.2.3	Mening over initiatieven	14
4.2.4	Mening over wet- en regelgeving	15
5	Gehoorschade	17
6	Discussie en conclusies	18
6.1	Discussie	18
6.2	Conclusies	19
7	Onderzoeksaanpak en verantwoording	23
	Bijlage 1 Vragenlijst consumentenpanel	24
	Bijlage 2 Tabellenboek	39
	Bijlage 3 Afbeeldingen typen vuurwerk	53

Samenvatting

De jaarwisseling 2020-2021 was anders dan andere jaren. Wegens het coronavirus was er sprake van een (tijdelijk) vuurwerkverbod, waardoor het niet toegestaan was om F2 vuurwerk te kopen en af te steken. Het was nog wel toegestaan om F1 vuurwerk te kopen en af te steken. Jaarlijks presenteert VeiligheidNL in de eerste dagen van januari hoeveel en welk type vuurwerkongevallen er afgelopen jaarwisseling hebben plaatsgevonden¹. Hiertoe inventariseert VeiligheidNL de aantallen vuurwerkgewonden die op Spoedeisende Hulp (SEH) afdelingen en huisartsenposten in Nederland zijn behandeld. Om de jaarlijkse ontwikkelingen in letsels als gevolg van vuurwerk in een bredere context van aankoop en -gebruik te plaatsen, zodat een interpretatie van deze ontwikkelingen beter mogelijk is, voert VeiligheidNL ook jaarlijks onderzoek uit naar vuurwerkaankoop en -gebruik van Nederlandse huishoudens. Het onderzoek heeft betrekking op de jaarwisseling 2020-2021 en is uitgevoerd van 6 tot en met 24 januari 2021. Aan een representatieve steekproef van Nederlandse huishoudens (n=1.537, van 20-75 jaar) werden vragen gesteld over het kopen en afsteken van vuurwerk, de beschermingsmaatregelen die zijn getroffen, de kwaliteit van het vuurwerk en de eventuele gehoorschade die ooit is opgelopen. Daarnaast is de mening van respondenten gevraagd over overlast die met vuurwerk gepaard kan gaan, de voorlichting rondom vuurwerk, mogelijke initiatieven om vuurwerkletsel en -schade te voorkomen, en wet- en regelgeving.

Kopen en afsteken van vuurwerk

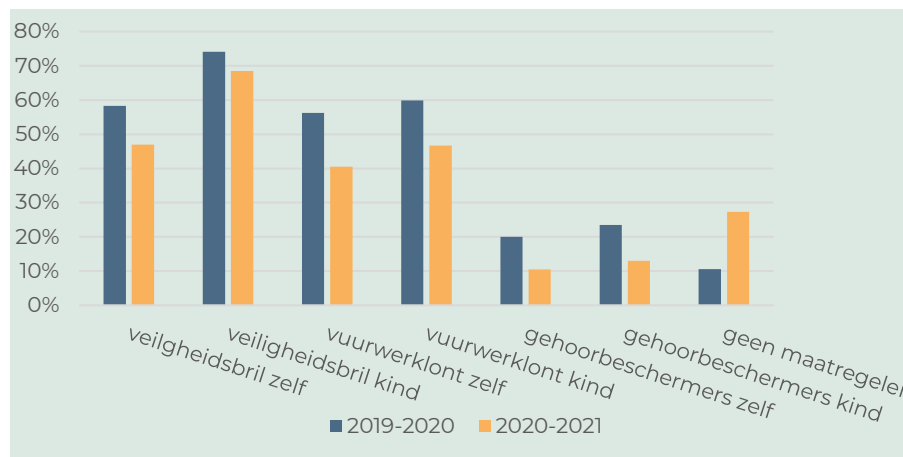
Van de respondenten zegt 20 procent voor afgelopen jaarwisseling vuurwerk te hebben gekocht (daling t.o.v. 2019-2020, 32%, $p=0,000$). Het koopgedrag is door 41 procent van de respondenten aangepast vanwege de huidige situatie met het coronavirus. Zestien procent heeft hun koopgedrag niet aangepast. Gemiddeld werd er €57 aan vuurwerk uitgegeven (€92 in 2019-2020). Het merendeel van de respondenten (67%) heeft vuurwerk in een winkel in Nederland gekocht. Van alle respondenten heeft 24 procent tijdens afgelopen jaarwisseling vuurwerk afgestoken (daling t.o.v. 2019-2020, 38%, $p=0,000$). Van deze respondenten heeft 86 procent fop- en schertsvuurwerk (F1), bijna 100 procent legaal consumentenvuurwerk dat normaal gesproken legaal is (F2), 31 procent overig illegaal vuurwerk en 10 procent zwaar illegaal vuurwerk afgestoken. De meest populaire typen vuurwerk waren sterretjes, grondtollen en fonteinen. Het is opvallend dat, ondanks een (tijdelijk) verbod, bijna alle respondenten zeggen consumentenvuurwerk dat normaal gesproken legaal is (F2) te hebben gekocht. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat men nog vuurwerk van voorgaande jaarwisseling in huis had of dat het in het buitenland is gekocht. Er kan ook verwarring zijn ontstaan tussen vergelijkbare typen F1 en F2 vuurwerk (zoals bij grondtollen en fonteinen).

Afgelopen jaarwisseling gebruikte een kleiner deel van de vuurwerkafstekers beschermingsmaatregelen voor zichzelf en voor hun thuiswonend(e) kind(eren) dan bij de

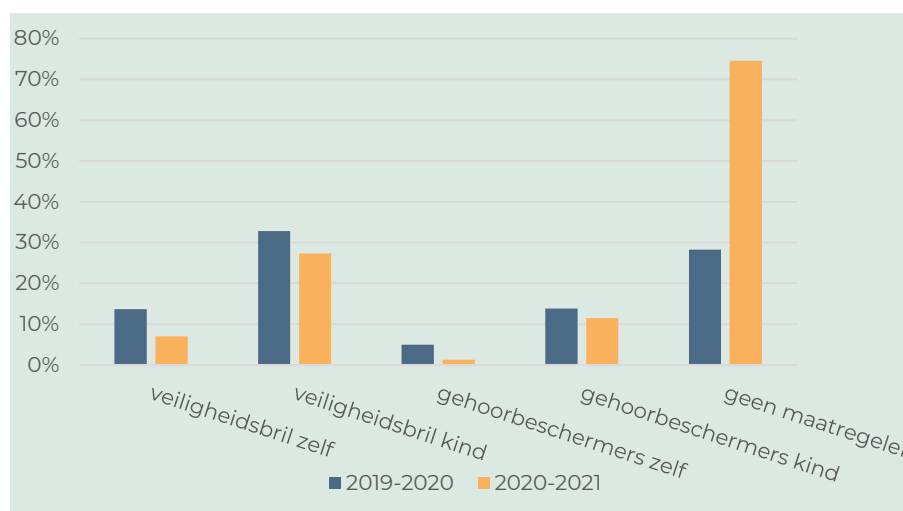
¹ Valkenberg & Nijman (2021). Ongevallen met vuurwerk – Jaarwisseling 2020-2021. VeiligheidNL, Amsterdam.

voorgaande meting. Ruim een kwart van de afstekers (27%) heeft zelf geen beschermingsmaatregelen genomen, terwijl dit bij de voorgaande meting 11 procent was ($p=0,000$). Een mogelijke verklaring voor dit verschil is dat respondenten waarschijnlijk minder belang hechten aan beschermingsmaatregelen bij F1 vuurwerk dan bij F2 vuurwerk. De meerderheid van de afstekers beoordeelde de kwaliteit van verschillende typen vuurwerk, in relatie tot de veiligheid, als goed of uitstekend.

Kijken naar vuurwerk

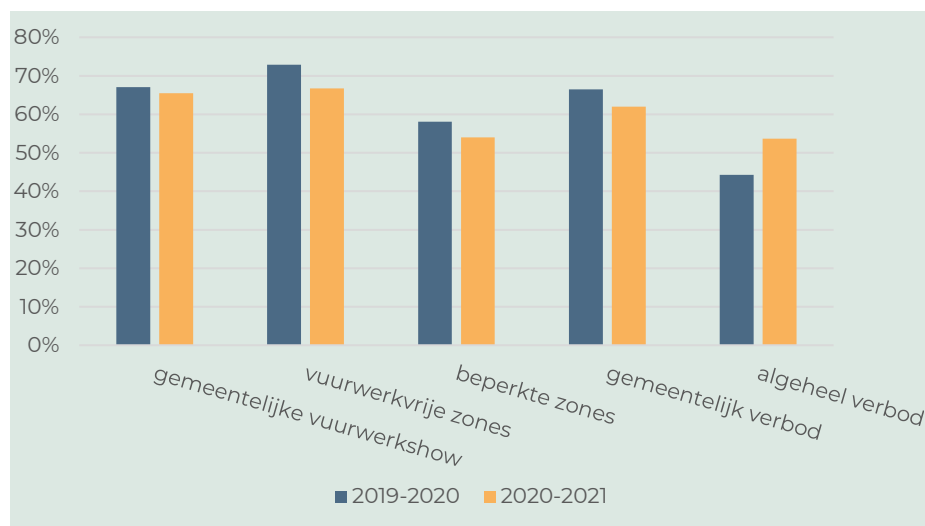
Van de respondenten die zelf geen vuurwerk hebben afgestoken, gaf 37 procent aan wel naar buiten te zijn gegaan om naar het vuurwerk te kijken (daling t.o.v. 2019-2020, 48%, $p=0,000$). In totaal heeft 75 procent van deze respondenten geen beschermingsmaatregelen voor zichzelf genomen, terwijl dat bij de voorgaande meting 28 procent was ($p=0,000$). Dit heeft wederom waarschijnlijk te maken met het (tijdelijke) vuurwerkverbod. De respondenten hebben zelf minder vaak gebruik gemaakt van beschermingsmaatregelen dan hun thuiswonend(e) kind(eren).

Mening over vuurwerk

Van de respondenten die vuurwerk hebben afgestoken, gaf 40 procent als belangrijkste reden dat het leuk is voor henzelf, hun partner en/of hun thuiswonend(e) kind(eren) (stijging t.o.v. 2019-2020, 33%, $p=0,033$). Bijna 40 procent van de respondenten die geen vuurwerk hebben afgestoken, gaf als reden dat het niet verstandig is vanwege het (tijdelijke) vuurwerkverbod. Een derde van de niet-afstekers gaf als reden dat het niet verstandig is vanwege het belasten van zorg. Bijna twee derde van de respondenten (66%) was van mening dat overlast van vuurwerk de afgelopen jaren toeneemt (daling t.o.v. 2019-2020, 74%, $p=0,000$). Van de respondenten vond minder dan een kwart dat er onvoldoende voorlichting is over het veilig gebruiken van vuurwerk in het algemeen (20%) en bij de aankoop (23%), en over het veilig kijken naar vuurwerk (23%, daling t.o.v. 2019-2020, 27%, $p=0,011$). Er blijkt nog meer draagvlak te zijn voor een algeheel vuurwerkverbod dan bij de

voorgaande meting, aangezien ruim de helft van de respondenten (54%) voor zo'n verbod is (stijging t.o.v. 2019-2020, 44%, $p=0,000$). Voornamelijk de respondenten die geen vuurwerk hebben afgestoken waren voor een verbod (61%). Letsels (69%) en schade (61%) voorkomen werden als belangrijkste redenen genoemd om een verbod in te stellen. In vergelijking met de voorgaande meting was een kleiner deel van de respondenten positief over initiatieven, zoals een gemeentelijke vuurwerkshow, een gemeentelijk vuurwerkverbod en vuurwerkvrije zones. Een mogelijke verklaring voor dit resultaat is dat, door het (tijdelijke) verbod, dit soort initiatieven minder urgent/actueel waren. Van de respondenten zei 8 procent de volgende jaarwisseling (2021-2022) illegaal vuurwerk te kopen als dan (ook) een algeheel vuurwerkverbod geldt (vergelijkbaar t.o.v. 2019-2020, 8%, $p=0,531$). Dit waren voornamelijk respondenten die vuurwerk hebben afgestoken (20%).

Gehoorschade

Ongeveer een derde van de respondenten heeft soms (of vaker) door vuurwerk last gehad van een piep/ruis in de oren. Bijna 30 procent heeft soms (of vaker) een dof gevoel of last van harde of vervormde geluiden gehad en 19 procent heeft soms (of vaker) het idee gekregen minder goed te kunnen horen door vuurwerk.

1 Inleiding

De jaarwisseling 2020-2021 was anders dan andere jaren. Wegens het coronavirus was er sprake van een (tijdelijk) vuurwerkverbod, waardoor het niet toegestaan was om F2 vuurwerk te kopen en af te steken. Het was nog wel toegestaan om F1 vuurwerk te kopen en af te steken.

Jaarlijks presenteert VeiligheidNL in de eerste dagen van januari hoeveel en welk type vuurwerkongevallen er afgelopen jaarwisseling hebben plaatsgevonden². Hiertoe inventariseert VeiligheidNL, in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de aantallen vuurwerkgewonden die op Spoedeisende Hulp (SEH) afdelingen en huisartsenposten in Nederland zijn behandeld.

1.1 Doel van het onderzoek

VeiligheidNL wil de jaarlijkse ontwikkelingen in letsels als gevolg van vuurwerk in een bredere context van aankoop en -gebruik plaatsen, zodat een interpretatie van deze ontwikkelingen beter mogelijk is. Door jaarlijks onder een representatieve steekproef van Nederlandse huishoudens het vuurwerkaankoop en -gebruik te inventariseren, is het signaleren van trends mogelijk en kan een bredere duiding van de (trends in) letselcijfers worden gegeven. VeiligheidNL gebruikt de informatie uit dit onderzoek daarnaast in voorlichtingscampagnes gericht op het veilig gebruik van vuurwerk door kinderen, genaamd 4vuurwerkveilig³. Het huidige onderzoek is, in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, uitgevoerd van 6 tot en met 24 januari 2021 en heeft betrekking op de jaarwisseling 2020-2021.

De volgende vraagstellingen zijn voor het huidige onderzoek opgesteld.

Kopen en afsteken van vuurwerk

- Welk deel van de respondenten heeft voor afgelopen jaarwisseling vuurwerk gekocht, hoeveel geld hebben zij daaraan uitgegeven en waar hebben ze het gekocht?
- Welk deel van de respondenten heeft afgelopen jaarwisseling vuurwerk afgestoken, welke typen vuurwerk hebben zij afgestoken en welke hoeveelheden?
- Welke beschermingsmaatregelen hebben respondenten voor zichzelf en voor hun thuiswonend(e) kind(eren) getroffen bij het afsteken van vuurwerk?
- Wat vonden respondenten van de kwaliteit van het afgestoken vuurwerk?

Kijken naar vuurwerk

- Welk deel van de respondenten is naar buiten gegaan om vuurwerk te kijken en welke beschermingsmaatregelen hebben deze respondenten voor zichzelf en voor hun thuiswonend(e) kind(eren) getroffen?

Mening over vuurwerk

- Welke redenen hadden respondenten om wel of niet vuurwerk af te steken?
- Wat is de mening van respondenten over overlast die met vuurwerk gepaard kan gaan, de voorlichting rondom vuurwerk, mogelijke initiatieven om vuurwerklletsel en -schade te voorkomen, en wet- en regelgeving?

Gehoorschade

- Welk deel van de respondenten heeft ooit gehoorschade opgelopen als gevolg van vuurwerk en welke type gehoorschade werd opgelopen?

² Valkenberg & Nijman (2021). Ongevallen met vuurwerk – Jaarwisseling 2020-2021. VeiligheidNL, Amsterdam.

³ <https://www.veiligheid.nl/kinderveiligheid/professionals/lespakketten/vuurwerk>.

1.2 Vergelijking met het voorgaande onderzoek

Binnen het huidige onderzoeksrapport wordt op enkele punten een vergelijking gemaakt met het voorgaande onderzoek, dat uitgevoerd is in januari 2020 en betrekking had op de jaarwisseling 2019-2020⁴. Om de vergelijking mogelijk te maken, zijn in het huidige onderzoek veel dezelfde vragen gesteld als in het jaar 2020. Wegens het coronavirus en het (tijdelijke) vuurwerkverbod is de vragenlijst wel deels aangepast en zijn respondenten mogelijk beïnvloed in de beantwoording van de vragenlijst. Binnen het huidige onderzoek is letsel ten gevolge van vuurwerk niet onderzocht, terwijl dit bij de voorgaande meting wel werd gedaan. Hier is voor gekozen aangezien vuurwerkletsels van afgelopen jaarwisseling door VeiligheidNL in een ander onderzoek staan beschreven⁵.

1.3 Leeswijzer

Het huidige onderzoek heeft betrekking op een vragenlijst die door een representatieve steekproef van Nederlandse huishoudens is ingevuld. Aangezien één respondent namens het huishouden de vragenlijst invult, wordt er in het huidige rapport gesproken over 'respondent'. De benaming 'respondent' heeft, bijvoorbeeld bij het kopen en afsteken van vuurwerk, betrekking op het gehele huishouden.

In hoofdstuk 2 tot en met 5 worden de resultaten beschreven over het kopen en afsteken van vuurwerk (hoofdstuk 2), het kijken naar vuurwerk (hoofdstuk 3), de mening van respondenten over onder andere de wet- en regelgeving rondom vuurwerk (hoofdstuk 4), en gehoorschade die ooit is opgelopen als gevolg van vuurwerk (hoofdstuk 5). De discussie en conclusies staan beschreven in hoofdstuk 6 en de onderzoek aanpak en verantwoording staan beschreven in hoofdstuk 7. Als bijlages zijn de vragenlijst (Bijlage 1) en het tabellenboek (Bijlage 2) bijgevoegd. Daarnaast toont Bijlage 3 afbeeldingen van de verschillende typen vuurwerk die in het huidige onderzoek zijn uitgevraagd.

⁴ Olij, Nijman, Valkenberg & Blatter (2020). Vuurwerkaankoop en -gebruik 2020 – Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse huishoudens. VeiligheidNL, Amsterdam.

⁵ Valkenberg & Nijman (2021). Type vuurwerk en letsel: vuurwerkongevallen 2020-2021. VeiligheidNL, Amsterdam.

2 Kopen en afsteken van vuurwerk

2.1 Kopen van vuurwerk

In deze paragraaf staat beschreven welk deel van de respondenten⁶ vuurwerk heeft gekocht voor de afgelopen jaarwisseling, hoeveel geld zij daaraan hebben uitgegeven, welke typen vuurwerk zij hebben gekocht en waar ze het hebben gekocht.

2.1.1 Aankoop en budget

Van de in totaal 1.537 respondenten zei 20 procent (n=309) voor de jaarwisseling 2020-2021 vuurwerk te hebben gekocht (Bijlage 2 Tabel 3). Dit aandeel is significant lager dan bij de voorgaande meting, waarbij 32 procent van de respondenten voor de jaarwisseling 2019-2020 vuurwerk had gekocht ($p=0,000$; Figuur 1). Van alle respondenten geeft 41 procent aan hun koopgedrag afgelopen jaarwisseling te hebben aangepast, vanwege de huidige situatie met het coronavirus. Van deze groep geeft 60 procent aan afgelopen jaarwisseling geen vuurwerk te hebben gekocht, terwijl hij/zij dat normaal gesproken wel doet en 38 procent geeft aan minder vuurwerk te hebben gekocht dan voorgaande jaren (Bijlage 2 Tabel 5). Respondenten geven aan hun koopgedrag te hebben aangepast vanwege het (tijdelijke) vuurwerkverbod (36%), het ontlasten van de zorg (12%) en het 1,5 meter afstand houden (8%, Bijlage 2 Tabel 4). Van alle respondenten koopt 43 procent nooit vuurwerk. Daarnaast heeft 16 procent van alle respondenten hun koopgedrag niet aangepast. Van deze groep respondenten (n=251) heeft 27 procent vuurwerk gekocht en heeft 29 procent vuurwerk afgestoken. Het gemiddelde bedrag dat de vuurwerkkopers hebben uitgegeven was €57, variërend van €1 tot €1.500 (Bijlage 2 Tabel 6). Bij de voorgaande meting werd gemiddeld €92 uitgegeven.

2.1.2 Locaties van aankoop

Het merendeel van de respondenten heeft vuurwerk in een winkel in Nederland (bv. Action, Hema) gekocht (67%, Bijlage 2 Tabel 7). Daarnaast zegt 18 procent het in een officieel verkooppunt van vuurwerk in Nederland te hebben gekocht, 11 procent in een winkel in het buitenland (bv. Lidl, Aldi) en 6 procent in een vuurwerkspeciaalzaak in het buitenland.

2.2 Afsteken van vuurwerk

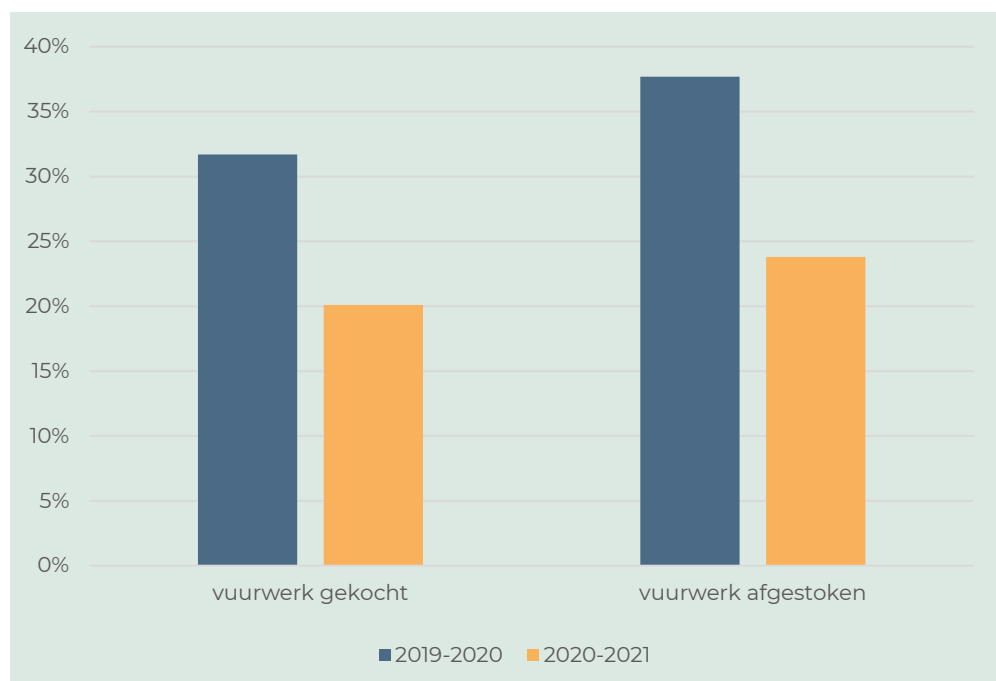
Van alle respondenten heeft 24 procent tijdens afgelopen jaarwisseling vuurwerk afgestoken. Dit aandeel is significant lager dan bij de voorgaande meting, waarbij 38 procent vuurwerk had afgestoken ($p=0,000$; Figuur 1). Van de respondenten zonder thuiswonend(e) kind(eren) geeft 14 procent aan vuurwerk te hebben afgestoken (Bijlage 2 Tabel 9) en bijna de helft (47%) van de respondenten met thuiswonend(e) kind(eren) geeft aan vuurwerk te hebben afgestoken (Bijlage 2 Tabel 10). Van alle respondenten die vuurwerk hebben afgestoken (n=366), heeft 86 procent fop- en schertsvuurwerk (F1) afgestoken (Bijlage 2 Tabel 11). Van F1 vuurwerk werden sterretjes het vaakst afgestoken (75%), gevolgd door een grondtol (54%). Bijna alle respondenten (364 van de 366) die vuurwerk hebben afgestoken, hebben consumentenvuurwerk (F2) afgestoken dat normaal gesproken legaal is. Dit is opvallend aangezien voor dit type vuurwerk een (tijdelijk) vuurwerkverbod gold. Van het F2 vuurwerk werd een fontein het vaakst afgestoken (27%), gevolgd door een grondbloem/springtol (24%) en een cakebox (12%). Binnen het overige vuurwerk is er een onderscheid gemaakt tussen 'zwaar illegaal vuurwerk'⁷ en 'overig illegaal vuurwerk'⁸. Van de respondenten die vuurwerk hebben afgestoken, heeft 10 procent zwaar illegaal vuurwerk en 31

⁶ Zoals beschreven in paragraaf 1.3 heeft hier de benaming 'respondent' betrekking op het gehele huishouden.

⁷ Zwaar illegaal vuurwerk is vuurwerk dat voor het (tijdelijke) algehele vuurwerkverbod al verboden was, bestaande uit cobra, lawinepijl, nitraten, mortierbom/shell, vlinderbom/toffee, flowerbed en strijker.

⁸ Overig illegaal vuurwerk is vuurwerk dat voor het (tijdelijke) algehele vuurwerkverbod al verboden was, bestaande uit single shot/thunder king, rotje/kanonslag/astronaut, ratelband/Chinese rol, vuurpijl, romeinse kaars, babypijltje(s) en overig vuurwerk.

procent overig illegaal vuurwerk afgestoken. Binnen het zware illegale vuurwerk werden nitraten (3%), een cobra (3%) en een lawinepijl (3%) het vaakst afgestoken. In vergelijking met de voorgaande meting werd er over het algemeen meer zwaar illegaal vuurwerk afgestoken. Binnen het overige illegale vuurwerk werd een rotje/kanonslag/astronaut het vaakst afgestoken (11%), gevolgd door een single shot/thunder king (10%) en een vuurpijl (10%). Het minimum, maximum en gemiddelde aantal dat per type vuurwerk is afgestoken, staat weergegeven in Bijlage 2 Tabel 12.

Figuur 1 Vergelijking tussen het percentage respondenten dat vuurwerk heeft gekocht en afgestoken in 2019-2020 en 2020-2021

2.3 Beschermingsmaatregelen

In deze paragraaf staat beschreven welke producten respondenten hebben gekocht, gekregen of al in hun bezit hadden, ter bescherming tegen vuurwerk. Daarnaast staat beschreven welke beschermingsmaatregelen respondenten hebben getroffen bij het afsteken van vuurwerk. Aan de respondenten met thuiswonend(e) kind(eren) is gevraagd of, en zo ja hoe, zij hun afstekende kind(eren) hebben beschermd.

2.3.1 Producten

Van de respondenten die vuurwerk hebben gekocht, had 55 procent al een veiligheidsbril in bezit (Bijlage 2 Tabel 8). Vijftien procent van de respondenten heeft voor afgelopen jaarwisseling een veiligheidsbril gekocht. Dertig procent van de respondenten had al gehoorbeschermers in bezit en 32 procent had al een vuurwerklont in bezit. Gehoorbeschermers werden door 7 procent van de respondenten gekocht, terwijl een vuurwerklont door 22 procent van de respondenten werd gekocht.

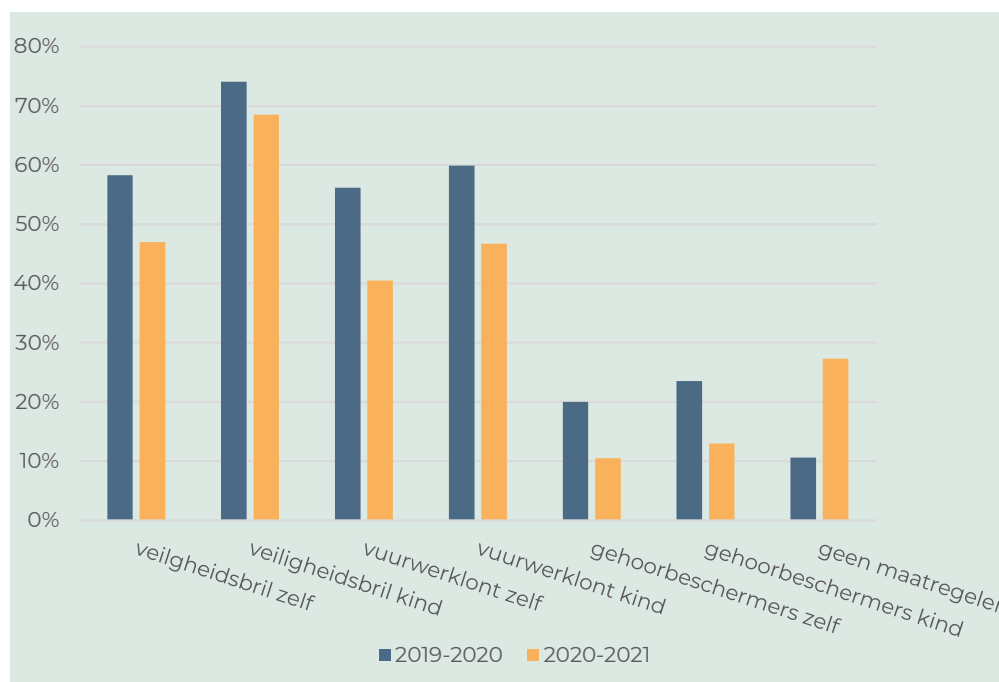
2.3.2 Beschermingsmaatregelen bij het zelf afsteken van vuurwerk

Minder dan de helft van de respondenten (47%) gaf aan tijdens het afsteken van vuurwerk een veiligheidsbril te hebben opgezet (Bijlage 2 Tabel 20), wat significant lager is dan bij de voorgaande meting (58%, $p=0,002$; Figuur 2). Veertig procent van de respondenten gaf aan tijdens het afsteken een vuurwerklont te hebben gebruikt. Bij de voorgaande meting werd door een significant groter deel van de respondenten een vuurwerklont gebruikt (56%, $p=0,000$; Figuur 2). Gehoorbeschermers werden door 11 procent van de afstekers gebruikt, wat significant lager is dan bij de voorgaande meting (20%, $p=0,000$; Figuur 2). Ruim een kwart van de afstekers (27%) heeft

geen beschermingsmaatregelen genomen, terwijl dit bij de voorgaande meting een significant kleiner deel van de afstekers was (11%, $p=0,000$; Figuur 2).

2.3.3 Beschermingsmaatregelen bij kinderen die vuurwerk afsteken

Van de respondenten gaf 69 procent aan dat ze hun thuiswonend(e) kind(eren) een veiligheidsbril hebben laten dragen bij het afsteken van vuurwerk (Bijlage 2 Tabel 21), wat vergelijkbaar is met de voorgaande meting (74%, $p=0,173$; Figuur 2). Van de respondenten liet 47 procent hun thuiswonend(e) kind(eren) een vuurwerklont gebruiken. Bij de voorgaande meting werd door een significant groter deel een vuurwerklont gebruikt (60%, $p=0,004$; Figuur 2). Dertien procent van de respondenten liet hun thuiswonend(e) kind(eren) gehoorbeschermers gebruiken, wat significant lager is dan bij de voorgaande meting (24%, $p=0,004$; Figuur 2).

Figuur 2 Vergelijking tussen het percentage respondenten dat vuurwerk heeft afgestoken en beschermingsmaatregelen heeft genomen in 2019-2020 en 2020-2021

2.4 Vuurwerkresten opruimen

Van de respondenten die vuurwerk hebben afgestoken, heeft 60 procent zoveel mogelijk zijn eigen vuurwerkresten opgeruimd (Bijlage 2 Tabel 17). Dit aantal is vergelijkbaar met de voorgaande meting (54%, $p=0,052$).

2.5 Kwaliteit van vuurwerk

In deze paragraaf staat beschreven wat respondenten van de kwaliteit van het afgestoken vuurwerk, in relatie tot de veiligheid, vonden. Hierbij is alleen gevraagd naar de kwaliteit van fop- en schertsvuurwerk (F1) en consumentenvuurwerk dat normaal gesproken legaal is (F2). In de interpretatie van de resultaten is het goed om er rekening mee te houden dat het om relatief kleine aantallen gaat.

Meer dan 80 procent van de respondenten die sterretjes, een grondtol, een cakebox, een compound/samengesteld vuurwerk, een fontein of een grondbloem/springtol hadden afgestoken, beoordeelden dat type vuurwerk als goed of uitstekend (Bijlage 2 Tabel 18). Respondenten die een mijn⁹ hadden afgestoken ($n=24$), beoordeelden dat type vuurwerk in 29 procent van de gevallen als slecht of matig. Dit kwam onder andere doordat het vuurwerk niet af ging ($n=2$), te snel af ging ($n=2$) of te langzaam af ging ($n=2$, Bijlage 2 Tabel 19).

⁹ Een 'mijn' behoort tot consumentenvuurwerk (F2) dat normaal gesproken legaal is.

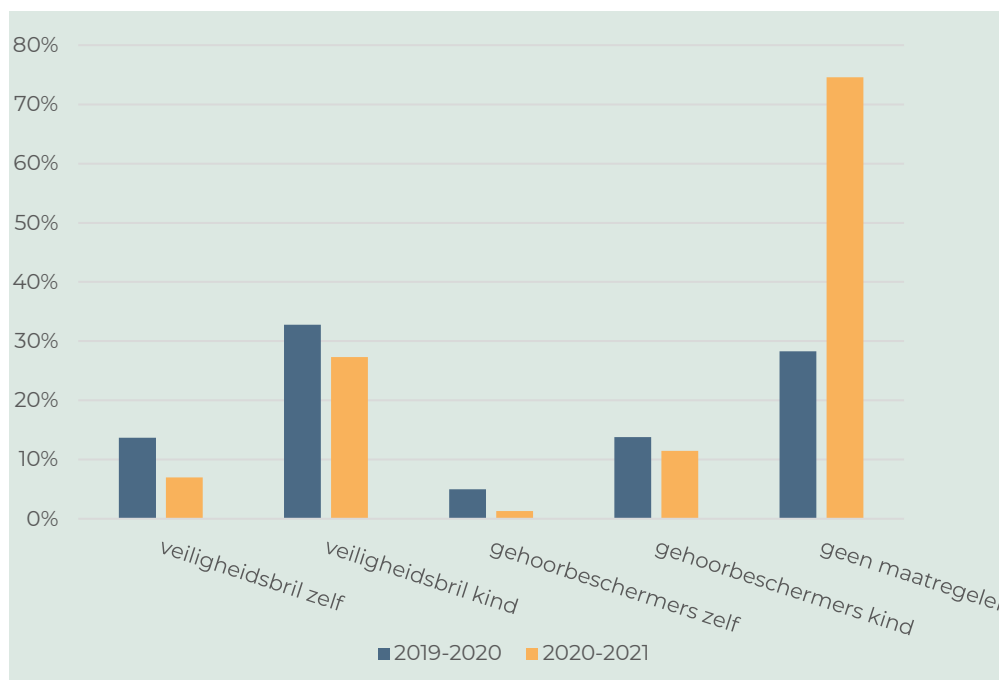
3 Kijken naar vuurwerk

In dit hoofdstuk staat beschreven welk deel van de respondenten naar buiten is gegaan om vuurwerk te kijken, en welke beschermingsmaatregelen men zelf heeft genomen tijdens het kijken naar vuurwerk. Aan de respondenten met thuiswonend(e) kind(eren) is tevens gevraagd of, en zo ja hoe, zij hun kind(eren) hebben beschermd bij het buiten kijken naar vuurwerk.

Van de respondenten die zelf geen vuurwerk hebben afgestoken, gaf 37 procent aan wel naar buiten te zijn gegaan om naar het vuurwerk te kijken (Bijlage 2 Tabel 15), wat significant lager is dan bij de voorgaande meting (48%, $p=0,000$). Van de thuiswonende kinderen, die geen vuurwerk hebben afgestoken, ging 45 procent naar buiten om naar vuurwerk te kijken (Bijlage 2 Tabel 16). Dit is een significant kleiner deel dan bij de voorgaande meting (61%, $p=0,000$).

Van de respondenten die naar buiten zijn gegaan om vuurwerk te kijken heeft 7 procent een veiligheidsbril opgezet, wat significant lager is dan bij de voorgaande meting (14%, $p=0,001$; Figuur 3). Daarnaast heeft 1 procent gehoorbeschermers gebruikt, wat significant lager is dan bij de voorgaande meting (5%, $p=0,001$; Figuur 3). Drie kwart van de respondenten heeft geen beschermingsmaatregelen voor zichzelf genomen (Bijlage 2 Tabel 22). Dit is een significant groter deel dan bij de voorgaande meting (28%, $p=0,000$; Figuur 3).

De respondenten hebben zelf minder vaak gebruik gemaakt van beschermingsmaatregelen dan hun thuiswonend(e) kind(eren). Ruim een kwart van de respondenten (27%) heeft hun thuiswonend(e) kind(eren) een veiligheidsbril laten opzetten (Bijlage 2 Tabel 23), wat vergelijkbaar is met de voorgaande meting (33%, $p=0,262$; Figuur 3). Daarnaast heeft 12 procent hun thuiswonend(e) kind(eren) gehoorbeschermers laten gebruiken, wat ook vergelijkbaar is met de voorgaande meting (14%, $p=0,513$; Figuur 3).

Figuur 3 Vergelijking tussen het percentage respondenten dat buiten vuurwerk heeft gekeken en beschermingsmaatregelen heeft genomen in 2019-2020 en 2020-2021

4 Mening over vuurwerk

4.1 Redenen om vuurwerk wel of niet af te steken

In deze paragraaf staat beschreven welke redenen respondenten hebben om al dan niet vuurwerk af te steken.

4.1.1 Redenen om vuurwerk wel af te steken

Veertig procent van de respondenten die vuurwerk hebben afgestoken, gaf als belangrijkste reden dat het leuk is voor henzelf, hun partner en/of hun thuiswonend(e) kind(eren) (Bijlage 2 Tabel 13), wat een significant groter deel is dan de voorgaande meting (33%, $p=0,033$). Daarnaast gaf 20 procent van de respondenten als belangrijkste reden dat het een belangrijk ritueel is om de jaarwisseling te markeren en 18 procent gaf aan dat het traditie is. Zeven procent gaf als belangrijkste reden dat het mooi is om naar te kijken, terwijl bij de voorgaande meting een significant groter deel van de respondenten deze reden gaf (18%, $p=0,000$).

4.1.2 Redenen om vuurwerk niet af te steken

Bijna 40 procent van de respondenten (39%) die geen vuurwerk hebben afgestoken, gaf als reden dat het niet verstandig is vanwege het (tijdelijke) vuurwerkverbod (Bijlage 2 Tabel 14)¹⁰. Daarnaast vond een derde het niet verstandig vanwege het belasten van de zorg. Van de respondenten vond 28 procent het niet prettig voor de (huis)dieren, 24 procent niet goed voor het milieu en 24 procent vond het te gevaarlijk (geworden).

4.2 Mening over overlast, voorlichting, initiatieven en wet- en regelgeving

In deze paragraaf staat beschreven wat de mening van respondenten is over overlast die met vuurwerk gepaard kan gaan, de voorlichting rondom vuurwerk, mogelijke initiatieven om vuurwerkletsel en -schade te voorkomen, en wet- en regelgeving.

4.2.1 Mening over overlast

Bijna twee derde van de respondenten (66%) was het eens met de stelling dat de overlast van vuurwerk de afgelopen jaren toeneemt (Bijlage 2 Tabel 33), wat significant lager is dan bij de voorgaande meting (74%, $p=0,000$). Voornamelijk de respondenten die geen vuurwerk hebben afgestoken, vonden dat de overlast toeneemt (72%).

4.2.2 Mening over voorlichting

Twee op de 10 respondenten vond dat er niet voldoende voorlichting is over het veilig gebruiken van vuurwerk in het algemeen (20%, Bijlage 2 Tabel 26) en bij de aankoop (23%, Bijlage 2 Tabel 27)¹¹. Van de respondenten vond ongeveer een kwart dat er niet voldoende voorlichting is over het veilig kijken naar vuurwerk (23%, Bijlage 2 Tabel 28), wat significant lager is dan bij de voorgaande meting (27%, $p=0,011$). Bij de beantwoording van de vragen over voorlichting was er weinig verschil tussen afstekers en niet-afstekers.

4.2.3 Mening over initiatieven

Bijna twee derde van de respondenten (66%) was het eens met de stelling dat (afgezien van de huidige situatie met het coronavirus) een gemeentelijke vuurwerkshow een goed alternatief is voor het zelf afsteken van vuurwerk (Bijlage 2 Tabel 29). Bij de voorgaande meting was een

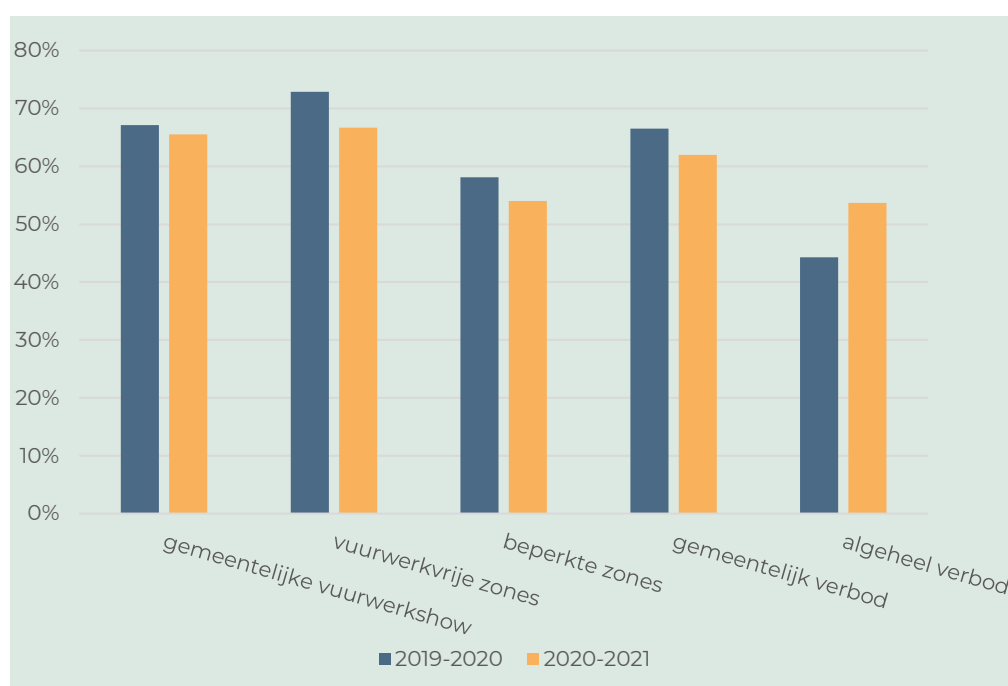
¹⁰ Dit resultaat is niet goed te vergelijken met de voorgaande meting, omdat er toen minder antwoordmogelijkheden gegeven konden worden.

¹¹ Dit resultaat is niet goed te vergelijken met de voorgaande meting, omdat deze vraag toen op een andere manier werd gesteld.

vergelijkbaar deel het eens met deze stelling (67%, $p=0,334$; Figuur 4). Respondenten zijn redelijk positief over het instellen van beperkte zones waar wel vuurwerk mag worden afgestoken, aangezien 54 procent dit een goed initiatief vindt (Bijlage 2 Tabel 31). Dit is echter wel significant lager dan bij de voorgaande meting (58%, $p=0,018$; Figuur 4). Van de respondenten was 67 procent het eens met de stelling dat het instellen van vuurwerkvrrije zones een goed initiatief is (Bijlage 2 Tabel 30), wat significant lager is dan bij de voorgaande meting (73%, $p=0,000$; Figuur 4). In vergelijking met de afstekers was een groter deel van de niet-afstekers het eens met de stellingen over initiatieven.

4.2.4 Mening over wet- en regelgeving

Van de respondenten gaf 62 procent aan dat hun gemeente een plaatselijk verbod op vuurwerk moet kunnen instellen (Bijlage 2 Tabel 35), wat significant lager is dan bij de voorgaande meting (Figuur 4, 67%, $p=0,008$). Volgens 54 procent van de respondenten moet er (afgezien van de huidige situatie met het coronavirus) een algeheel vuurwerkverbod komen (Bijlage 2 Tabel 36). Bij de voorgaande meting was een significant kleiner deel van de respondenten voor een verbod op al het consumentenvuurwerk (44%, $p=0,000$; Figuur 4). Zoals verwacht waren voornamelijk respondenten die geen vuurwerk hebben afgestoken voor een algeheel vuurwerkverbod (61%). Van de vuurwerkafstekers was 30 procent voor zo'n verbod. Aan de respondenten die voor een algeheel vuurwerkverbod zijn ($n=826$), is gevraagd welke redenen zij daarvoor hebben. De meerderheid van de respondenten vond het een goede manier om letsels te voorkomen (69%) en om schade te voorkomen (61%, Bijlage 2 Tabel 37). Daarnaast vond 53 procent het voor de (huis)dieren beter en 49 procent vond het beter voor het milieu. Bij de voorgaande meting gaven vergelijkbare aantallen respondenten bovenstaande antwoorden.

Figuur 4 Vergelijking tussen de meningen van respondenten over initiatieven en wet- en regelgeving in 2019-2020 en 2020-2021

De mening van respondenten over enkele andere onderwerpen worden hieronder opgesomd:

- Van de respondenten gaf 8 procent aan de volgende jaarwisseling (2021-2022) illegaal vuurwerk te kopen als dan ook een algeheel vuurwerkverbod geldt (Bijlage 2 Tabel 34), wat vergelijkbaar is met de voorgaande meting (8%, $p=0,531$). Zoals te verwachten zeiden voornamelijk vuurwerkafstekers illegaal vuurwerk te gaan kopen bij een verbod (22%). Dit waren met name respondenten die afgelopen jaarwisseling zwaar illegaal (58%) en overig illegaal (37%) vuurwerk hebben afgestoken. Van de niet-afstekers gaf 4 procent aan illegaal vuurwerk te gaan kopen bij een verbod (vergelijkbaar met de voorgaande meting: 3%).
- De helft van de respondenten vond dat er onvoldoende gecontroleerd wordt op de aankoop van illegaal vuurwerk (Bijlage 2 Tabel 25). Bij de voorgaande meting was een significant groter deel het hiermee eens (62%, $p=0,000$). In vergelijking met de afstekers vond een groter deel van de niet-afstekers dat er onvoldoende wordt gecontroleerd.
- Ruim een derde van de respondenten (37%) vond dat iedereen zelf moet kunnen beslissen of ze vuurwerk willen afsteken (Bijlage 2 Tabel 32), wat significant hoger is dan bij de voorgaande meting (33%, $p=0,013$). In vergelijking met de niet-afstekers was een groter deel van de afstekers het hiermee eens.

5 Gehoorschade

In dit hoofdstuk staat beschreven welk deel van de respondenten ooit gehoorschade heeft opgelopen als gevolg van vuurwerk afsteken of kijken naar vuurwerk. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen verschillende typen gehoorschade.

Van de respondenten heeft 68 procent nooit last gehad van een piep/ruis in de oren, door vuurwerk (Bijlage 2 Tabel 38). Ongeveer een derde van de respondenten (32%) heeft hier soms (of vaker) last van gehad. Ruim 70 procent van de respondenten (71%) heeft door vuurwerk nooit een dof gevoel, last van harde geluiden of vervorming van geluiden gehad (Bijlage 2 Tabel 39), terwijl 29 procent hier soms (of vaker) last van heeft gehad. Van de respondenten heeft 81 procent nooit door vuurwerk het idee gekregen minder goed te kunnen horen (Bijlage 2 Tabel 40), terwijl 19 procent dit soms (of vaker) heeft gehad.

6 Discussie en conclusies

6.1 Discussie

In het huidige onderzoek zijn aan een representatieve steekproef van Nederlandse huishoudens (n=1.537) vragen gesteld over de jaarwisseling 2020-2021, met betrekking tot het kopen en afsteken van vuurwerk, de beschermingsmaatregelen die zijn getroffen, de kwaliteit van het vuurwerk en de eventuele gehoorschade die ooit is opgelopen. Daarnaast is de mening van respondenten gevraagd over overlast die met vuurwerk gepaard kan gaan, de voorlichting rondom vuurwerk, mogelijke initiatieven om vuurwerkletsel en -schade te voorkomen, en wet- en regelgeving.

De jaarwisseling 2020-2021 was anders dan andere jaren. Wegens het coronavirus was er sprake van een (tijdelijk) vuurwerkverbod, waardoor het niet toegestaan was om F2 vuurwerk te kopen en af te steken. Het was nog wel toegestaan om F1 vuurwerk te kopen en af te steken. Hierdoor zijn veel van de resultaten – en verschillen met de voorgaande meting – te verklaren.

Steekproef van huishoudens

Zoals aangegeven in paragraaf 1.3 heeft het huidige onderzoek betrekking op een representatieve steekproef van huishoudens, waarbij de vragenlijst is ingevuld door één respondent namens het huishouden. Het is belangrijk om er rekening mee te houden dat binnen een huishouden het vuurwerkgedrag en de mening over vuurwerk kunnen verschillen. Aangezien respondenten van het huidige onderzoek een leeftijd hadden tussen de 20 en 75 jaar, is het vuurwerkaankoop en -gebruik, en de mening over vuurwerk van personen onder de 20 jaar niet meegenomen. De respondent die namens het huishouden de vragenlijst heeft ingevuld, heeft mogelijk niet altijd zicht op het vuurwerkaankoop en -gebruik van hun thuiswonend(e) kind(eren) en personen onder de 20 zijn via een panel niet goed te bereiken. Daarentegen zijn personen onder de 20 jaar juist risicogroepen voor vuurwerkletsel. Uit ander onderzoek van VeiligheidNL over afgelopen jaarwisseling bleek namelijk dat bijna twee derde van alle SEH- en huisartsenpost bezoekers met vuurwerkletsel jonger dan 20 jaar was¹². Als we meer over het gedrag en meningen van deze groep willen weten, zal deze groep op een andere manier benaderd moeten worden.

Beschermingsmaatregelen

In vergelijking met de voorgaande meting heeft een kleiner deel van de respondenten beschermingsmaatregelen genomen. Ter illustratie, ruim een kwart van de afstekers heeft geen beschermingsmaatregelen genomen, terwijl dit bij de voorgaande meting 11 procent was. Daarnaast heeft driekwart van de niet-afstekers (die wel naar buiten zijn gegaan) geen beschermingsmaatregelen genomen, terwijl dit bij de voorgaande meting 28 procent was. Een waarschijnlijke verklaring voor dit verschil is dat respondenten waarschijnlijk minder belang hechten aan beschermingsmaatregelen bij F1 vuurwerk dan bij F2 vuurwerk. Een van de respondenten omschreef dit als volgt: “Het waren alleen sterretjes dit jaar, dus dan heb je geen bescherming nodig”. Een andere verklaring is dat er afgelopen jaarwisseling, in vergelijking met 2019-2020, relatief meer zwaar illegaal vuurwerk werd afgestoken en dat relatief meer jongeren vuurwerk hebben afgestoken. Over het algemeen worden er binnen deze groepen minder preventieve maatregelen genomen.

Initiatieven

In het huidige onderzoek is de mening van respondenten gevraagd over mogelijke initiatieven om vuurwerkletsel en -schade te voorkomen. In vergelijking met de voorgaande meting was een kleiner deel van de respondenten positief over de initiatieven, zoals vuurwerkvrije zones, beperkte zones en een plaatselijk verbod (door de gemeente). Een mogelijke verklaring voor dit resultaat is dat dit soort initiatieven minder urgent/actueel waren en dat men denkt dat het bij een (algeheel) vuurwerkverbod niet meer nodig is.

¹² Valkenberg & Nijman (2021). Ongevallen met vuurwerk – Jaarwisseling 2020-2021. VeiligheidNL, Amsterdam.

Vuurwerkverbod

Onder een representatieve steekproef van Nederlandse huishoudens blijkt er nog meer draagvlak te zijn voor een algeheel vuurwerkverbod dan bij de voorgaande meting. Binnen het huidige onderzoek gaf 54 procent van de respondenten namelijk aan, afgezien van de huidige situatie met het coronavirus, voor een verbod te zijn, terwijl dat bij de 2019-2020 meting 44 procent was en bij de 2018-2019 meting 27 procent. Daarnaast geeft, net als bij de voorgaande meting, slechts 8 procent aan volgende jaarwisseling (2021-2022) illegaal vuurwerk te kopen als dan ook een algeheel vuurwerkverbod geldt. Het is bij de interpretatie van deze resultaten belangrijk om er rekening mee te houden dat, ondanks dat er sprake is van een vergelijkbare vraagstelling, respondenten mogelijk beïnvloed zijn in de beantwoording van de vragen over een verbod.

Het is opvallend dat, ondanks een (tijdelijk) verbod, toch nog 20 procent van de respondenten vuurwerk heeft gekocht, en dat 18 procent van deze groep zegt het in een officieel verkooppunt van vuurwerk in Nederland te hebben gekocht. Het is overigens wel gewoon mogelijk dat deze respondenten F1 vuurwerk hebben gekocht voordat alle niet-essentiële winkels vanaf 17 december 2020 werden gesloten. Van de respondenten geeft slechts 6 procent aan het vuurwerk in een vuurwerkspeciaalzaak in het buitenland te hebben gekocht. Het lijkt er dus op dat men dit jaar niet massaal in het buitenland vuurwerk is gaan kopen.

Een ander opvallend resultaat is dat bijna alle vuurwerkafstekers aangeven consumentenvuurwerk (F2) te hebben afgestoken dat normaal gesproken legaal is. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat men nog vuurwerk van voorgaande jaarwisseling in huis had of dat het in het buitenland is gekocht. Er kan ook verwarring zijn ontstaan tussen een grondtol (F1) en een grondbloem/springtol (F2), en tussen een fonteintje (F1) en fontein (F2). Afgezien van het feit dat de namen veel op elkaar lijken, werd er in de vragenlijst geen afbeelding weergegeven van de F1 varianten van deze typen vuurwerk. Het resultaat toont aan dat (bijna) alle respondenten een combinatie van verschillende typen vuurwerk hebben gekocht en dat er bv. niet door een groep respondenten alleen maar illegaal vuurwerk is gekocht. Dit zou betekenen dat sommige respondenten op verschillende locaties vuurwerk hebben gekocht: legaal (F1) vuurwerk in een winkel in Nederland en illegaal vuurwerk in het buitenland.

6.2 Conclusies

In deze paragraaf zijn een aantal conclusies getrokken.

Kopen en afsteken van vuurwerk

In vergelijking met de voorgaande meting heeft dit jaar een kleiner deel van de respondenten vuurwerk gekocht en afgestoken. Van de respondenten geeft 41 procent aan hun koopgedrag te hebben aangepast, vanwege de huidige situatie met het coronavirus. Zestien procent geeft aan hun koopgedrag niet te hebben aangepast en 43 procent koopt nooit vuurwerk. Afgelopen jaarwisseling gebruikte een kleiner deel van de vuurwerkafstekers beschermingsmaatregelen (voor henzelf en voor hun thuiswonend(e) kind(eren)), zoals een veiligheidsbril en een vuurwerklont, dan bij de voorgaande meting.

Kijken naar vuurwerk

Van de respondenten die geen vuurwerk hebben afgestoken, heeft ruim een derde wel buiten naar vuurwerk gekeken. Van die groep heeft 75 procent geen beschermingsmaatregelen genomen, terwijl dit bij de voorgaande meting 28 procent was.

Mening over vuurwerk

In vergelijking met de voorgaande meting (44%) was een groter deel van de respondenten voor een algeheel vuurwerkverbod (54%). In vergelijking met de voorgaande meting was een kleiner deel van de respondenten positief over initiatieven, zoals een gemeentelijke vuurwerkshow, een gemeentelijk vuurwerkverbod en vuurwerkvrije zones.

Gehoorschade

Ongeveer een derde van de respondenten heeft soms (of vaker) door vuurwerk last gehad van een piep/ruis in de oren. Bijna 30 procent heeft soms (of vaker) een dof gevoel of last van harde of vervormde geluiden gehad en 19 procent heeft soms (of vaker) het idee gekregen minder goed te kunnen horen door vuurwerk.

Vergelijking met de voorgaande meting

In het huidige rapport is bij verschillende vraagstukken een vergelijking gemaakt met de resultaten van de voorgaande meting (jaarwisseling 2019-2020). Tabel 1 geeft een overzicht van deze vergelijkingen.

Tabel 1 Vergelijking tussen resultaten vuurwerkaankoop en -gebruik in 2020-2021 en 2019-2020

	2020-2021 (%)	2019-2020 (%)	Verskil tussen beide metingen* (p-waarde)
Vuurwerk gekocht	20,1	31,7	0,000
Vuurwerk afgestoken	23,8	37,7	0,000
Buiten zelf naar vuurwerk gekeken (zelf geen vuurwerk afgestoken)	37,0	47,5	0,000
Buiten kind(eren) naar vuurwerk laten kijken (zelf geen vuurwerk afgestoken)	45,0	61,3	0,000
Veiligheidsbril opgezet bij afsteken vuurwerk	47,0	58,3	0,002
Vuurwerklont gebruikt bij afsteken vuurwerk	40,5	56,2	0,000
Gehoorbeschermers gebruikt bij afsteken vuurwerk	10,5	20,0	0,000
Zelf geen beschermingsmaatregelen genomen bij afsteken vuurwerk	27,3	10,6	0,000
Thuiswonend(e) kind(eren) veiligheidsbril laten opzetten bij afsteken vuurwerk	68,5	74,1	0,173
Thuiswonend(e) kind(eren) vuurwerklont laten gebruiken bij afsteken vuurwerk	46,7	59,9	0,004
Thuiswonend(e) kind(eren) gehoorbeschermers laten gebruiken bij afsteken vuurwerk	13,0	23,5	0,004
Zoveel mogelijk eigen vuurwerkresten opgeruimd na afsteken	60,1	53,8	0,052
Vuurwerk is leuk voor mijzelf, mijn partner en/of kind(eren)	40,2	33,4	0,033
Vuurwerk is mooi om naar te kijken	7,1	18,1	0,000
Veiligheidsbril opgezet bij buiten kijken naar vuurwerk	7,0	13,7	0,001
Gehoorbeschermers gebruikt bij buiten kijken naar vuurwerk	1,3	5,0	0,001
Zelf geen beschermingsmaatregelen genomen bij buiten kijken naar vuurwerk	74,6	28,3	0,000
Thuiswonend(e) kinderen veiligheidsbril laten opzetten bij buiten kijken naar vuurwerk	27,3	32,8	0,262
Thuiswonend(e) kinderen gehoorbeschermers laten gebruiken bij buiten kijken naar vuurwerk	11,5	13,8	0,513
Er wordt onvoldoende gecontroleerd op de aankoop van illegaal vuurwerk	49,7	62,4	0,000

* Wanneer de uitkomst van deze test een p-waarde lager dan 0,050 is, wordt er gesproken over een significant verschil tussen de twee meetmomenten. De p-waarde is berekend aan de hand van een Chi-squared test.

Tabel 1 (vervolg)

	2020-2021 (%)	2019-2020 (%)	Verskil tussen beide metingen* (p-waarde)
Er is onvoldoende voorlichting over het veilig kijken naar vuurwerk	23,2	27,1	0,011
(Afgezien van de huidige situatie met het coronavirus is) een gemeentelijke vuurwerkshow een goed alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk	65,5	67,1	0,334
(Afgezien van de huidige situatie met het coronavirus is) het instellen van vuurwerkvrije zones een goede maatregel	66,7	72,9	0,000
(Afgezien van de huidige situatie met het coronavirus is) het instellen van beperkte zones waar wel vuurwerk mag worden afgestoken een goede maatregel	54,0	58,1	0,018
Iedereen moet zelf kunnen beslissen of ze vuurwerk willen afsteken	36,8	32,6	0,013
De overlast van vuurwerk neemt de afgelopen jaren toe	66,0	73,8	0,000
(Afgezien van de huidige situatie met het coronavirus moet) mijn gemeente een plaatselijk verbod op vuurwerk kunnen instellen	62,0	66,5	0,008
(Afgezien van de huidige situatie met het coronavirus is) een algeheel vuurwerkverbod een goede maatregel / er moet een verbod komen op al het consumentenvuurwerk	53,7	44,3	0,000
(Afgezien van de huidige situatie met het coronavirus is) ga ik illegaal vuurwerk kopen als er (ook) een algeheel vuurwerkverbod geldt	8,2	7,6	0,531

* Wanneer de uitkomst van deze test een p-waarde lager dan 0,050 is, wordt er gesproken over een significant verschil tussen de twee meetmomenten. De p-waarde is berekend aan de hand van een Chi-squared test.

7 Onderzoeksaanpak en verantwoording

Het huidige onderzoek heeft betrekking op een representatieve steekproef van Nederlandse huishoudens, tussen de 20 en 75 jaar. Binnen het onderzoek worden onder andere vragen beantwoord over het kopen en afsteken van vuurwerk, de beschermingsmaatregelen die zijn getroffen, de kwaliteit van het vuurwerk en de eventuele gehoorschade die ooit is opgelopen. Daarnaast is de mening van respondenten gevraagd over overlast die met vuurwerk gepaard kan gaan, de voorlichting rondom vuurwerk, mogelijke initiatieven om vuurwerkletsel en -schade te voorkomen, en wet- en regelgeving.

Binnen het huidige onderzoeksrapport wordt op enkele punten een vergelijking gemaakt met het voorgaande onderzoek, dat uitgevoerd is in januari 2020 en betrekking had op de jaarwisseling 2019-2020¹³. Om de vergelijking mogelijk te maken, zijn in het huidige onderzoek veel dezelfde vragen gesteld als in het jaar 2020. Daarnaast zijn in het huidige onderzoek enkele vragen of antwoordopties uit de vragenlijst (van 2020) gehaald of juist toegevoegd, vanwege de huidige situatie met het coronavirus en het (tijdelijke) vuurwerkverbod. De vergelijking met de resultaten van het voorgaande onderzoek is om die reden op sommige uitkomsten lastig te maken. Als een resultaat niet met het voorgaande onderzoek kon worden vergeleken, is dit in een voetnoot aangegeven. Om te berekenen of er sprake was van een significant verschil in de antwoorden tussen het huidige onderzoek en de voorgaande meting is een Chi-squared test uitgevoerd met het programma SPSS. Wanneer de uitkomst van deze test een p-waarde lager dan 0,050 is, wordt er gesproken over een significant verschil tussen de twee meetmomenten.

De vragenlijst is opgesteld door VeiligheidNL en is van 6 tot en met 24 januari 2021 uitgezet door Respondenten.nl. Voor hun deelname ontvingen de respondenten een vergoeding in de vorm van spaarpunten die inwisselbaar zijn voor cadeaubonnen. De steekproef van Nederlandse huishoudens is representatief op basis van het geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en op de stedelijkheid van de woonplaats. De vragenlijst is ingevuld door in totaal 1.537 respondenten, waarvan 309 respondenten vuurwerk hebben gekocht en 366 respondenten vuurwerk hebben afgestoken.

Het databestand is op een aantal punten opgeschoond. Respondenten hadden bijvoorbeeld bij een aantal vragen de mogelijkheid om 'anders, namelijk' te antwoorden. Vervolgens kon er een antwoord in een open tekstveld worden gegeven. Als het antwoord in het open tekstveld overeenkwam met een van de antwoordmogelijkheden, werd dit gehercodeerd. In het tabellenboek (Bijlage 2) staat er per tabel omschreven of en wat voor opschoning heeft plaatsgevonden.

Een eerste inventarisatie over vuurwerkaankoop en -gebruik is uitgevoerd rond de jaarwisseling van 2017-2018, eind 2017. In die vragenlijst werd zowel teruggeblikt op de jaarwisseling van 2016-2017 als vooruitgeblikt op de jaarwisseling van 2017-2018. Vervolgens is begin 2019 een tweede onderzoek uitgevoerd, waarbij werd teruggeblikt op de jaarwisseling 2018-2019¹⁴. Begin 2020 is een derde onderzoek uitgevoerd, waarbij werd teruggeblikt op de jaarwisseling 2019-2020¹⁵.

¹³ Olij, Nijman, Valkenberg & Blatter (2020). Vuurwerkaankoop en -gebruik 2020 – Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse huishoudens. VeiligheidNL, Amsterdam.

¹⁴ van der Veer, Nijman, Valkenberg & Blatter (2019). Vuurwerkaankoop en -gebruik 2019 – Onderzoek naar gedrag en opinie van Nederlandse huishoudens. VeiligheidNL, Amsterdam.

¹⁵ Olij, Nijman, Valkenberg & Blatter (2020). Vuurwerkaankoop en -gebruik 2020 – Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse huishoudens. VeiligheidNL, Amsterdam.

Bijlage 1 Vragenlijst consumentenpanel

Inleiding

Beste heer of mevrouw,

VeiligheidNL voert een landelijk onderzoek uit naar vuurwerk aankoop- en gebruik rondom de jaarwisseling 2020-2021. Het gaat hierbij ook om fop- en schertsvuurwerk, zoals sterretjes en grondtollen. Wegens de huidige situatie met het coronavirus is er sprake van een (tijdelijk) vuurwerkverbod. Desondanks willen we graag inzicht krijgen in uw aankoop- en afsteekgedrag. Daarnaast vragen we uw mening over enkele algemene vuurwerkmaatregelen.

Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 15 minuten.

Achtergrondkenmerken

alle respondenten

Wat is uw geslacht?

- Man
- Vrouw
- Anders/overig
- Wil ik niet zeggen

alle respondenten

Wat is uw leeftijd?

.....

alle respondenten

Wat is uw hoogste voltooide opleiding?

- Basisonderwijs
- Lbo/vbo/vmbo (kader- en beroepsgerichte leerweg)
- MAVO/eerste 3 jaar HAVO & VWO/vmbo (theoretische en gemengde leerweg)
- MBO
- HAVO & VWO bovenbouw/WO propedeuse
- HBO/WO Bachelor of kandidaats
- WO Doctoraal of master

alle respondenten

Wat is uw postcode?

.....

Woonsituatie

alle respondenten

1. Wat is uw woonsituatie?

- Alleenstaand
- Alleenstaand met kind(eren)
- Samenwonend met partner
- Samenwonend met partner en kind(eren)
- Samenwonend met een of meerdere huisgenoten
- Thuiswonend (bij ouders)

vraag 1 = alleenstaand met kind(eren) OF vraag 1 = samenwonend met partner en kind(eren)

2. In welke leeftijdscategorie(n) is/zijn uw kind(eren)?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

- Jonger dan 10 jaar
- Tussen de 10 en 14 jaar
- Tussen de 15 en 19 jaar
- Ouder dan 19 jaar

Vragen over het kopen van vuurwerk

Wij stellen u eerst enkele vragen over het kopen van vuurwerk. Het gaat hierbij ook om fop- en schertsvuurwerk, zoals sterretjes en grondtollen.

Let op: als u samenwoont met uw partner en/of met uw kind(eren) kunt u overal waar 'u' staat, de vraag beantwoorden **voor uzelf én uw partner en/of uw kind(eren)**. Waar u in de antwoorden 'ik' ziet staan, kunt u in dat geval ook 'wij' lezen.

alle respondenten

3. Heeft u afgelopen jaarwisseling (2020-2021) vuurwerk gekocht?

- Ja
- Nee

alle respondenten

4. Heeft u uw vuurwerk koopgedrag afgelopen jaarwisseling aangepast (t.o.v. voorgaande jaren) vanwege de huidige situatie met het coronavirus?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

- Ja, vanwege het (tijdelijke) vuurwerkverbod
- Ja, vanwege het 1,5 meter afstand houden
- Ja, vanwege het ontlasten van de zorg
- Ja, vanwege een andere reden, namelijk...
- Nee, ik heb mijn koopgedrag niet aangepast
- Ik koop nooit vuurwerk, dus ook afgelopen jaarwisseling niet

vraag 4 = ja, vanwege het (tijdelijke) vuurwerkverbod OF vraag 4 = ja, vanwege het 1,5 meter afstand houden OF vraag 4 = ja, vanwege het ontlasten van de zorg OF vraag 4 = ja, vanwege een andere reden, namelijk

5. Hoe heeft u uw koopgedrag afgelopen jaarwisseling aangepast?

- Ik heb minder vuurwerk gekocht dan voorgaande jaren
- Ik heb meer vuurwerk gekocht dan voorgaande jaren
- Ik heb afgelopen jaarwisseling geen vuurwerk gekocht, terwijl ik dit normaal wel doe

vraag 3 = ja

6. Hoeveel euro heeft u afgelopen jaarwisseling in totaal aan vuurwerk uitgegeven?

Als u het niet precies meer weet, mag u het schatten.

€

vraag 3 = ja

7. Waar heeft u het vuurwerk gekocht?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

- In een officieel verkooppunt van vuurwerk in Nederland
- In een winkel in Nederland (bv. Action, Hema)
- In een vuurwerkspeciaalzaak in het buitenland
- In een winkel in het buitenland (bv. Lidl, Aldi)
- Ik heb het besteld via internet en ik heb het afgehaald bij een officieel verkooppunt van vuurwerk in Nederland
- Ik heb het besteld via internet en ik heb het afgehaald bij een vuurwerkspeciaalzaak in het buitenland
- Ik heb het besteld via internet en ik heb het thuis laten bezorgen
- Anders, namelijk ...

vraag 3 = ja

8. Welke van de volgende producten heeft u bij de aankoop van vuurwerk gekocht, gekregen, of had u al in uw bezit?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

	gekocht	gekregen	al in bezit
Veiligheidsbril	☐	☐	☐
Gehoorbeschermers	☐	☐	☐
Vuurwerklont	☐	☐	☐
Geen van bovenstaande producten	☐	☐	☐

Vragen over het omgaan met vuurwerk – zelf afsteken

De volgende vragen gaan over hoe u omgaat met het afsteken van vuurwerk. Het gaat hierbij ook om fop- en schertsvuurwerk, zoals sterretjes en grondtollen.

Let op: als u samenwoont met uw partner en/of met uw kind(eren) kunt u overal waar 'u' staat, de vraag beantwoorden **voor uzelf én uw partner en/of uw kind(eren)**. Waar u in de antwoorden 'ik' ziet staan, kunt u in dat geval ook 'wij' lezen.

vraag 1 = thuiswonend (bij ouders) OF vraag 1 = alleenstaand OF (vraag 1 = alleenstaand met kind(eren) EN vraag 2 = ouder dan 19 jaar) OF vraag 1 = samenwonend met partner OF (vraag 1 = samenwonend met partner en met kind(eren) EN vraag 2 = ouder dan 19 jaar) OF vraag 1 = samenwonend met een of meerdere huisgenoten

9. Heeft u (of uw partner) afgelopen jaarwisseling (2020-2021) vuurwerk afgestoken?

- Ja
 Nee

(vraag 1 = alleenstaand met kind(eren) EN vraag 2 = jonger dan 10 jaar OF vraag 2 = tussen de 10 en 14 jaar OF vraag 2 = tussen de 15 en 18 jaar) OF (vraag 1 = samenwonend met partner en met kind(eren) EN vraag 2 = jonger dan 10 jaar OF vraag 2 = tussen de 10 en 14 jaar OF vraag 2 = tussen de 15 en 19 jaar)

10. Heeft u afgelopen jaarwisseling (2020-2021) vuurwerk afgestoken?

- Ja, maar mijn kind(eren) niet
 Ja, en mijn kind(eren) ook
 Nee, maar mijn kind(eren) wel
 Nee, en mijn kind(eren) ook niet

*vraag 9 = ja OF vraag 10 = ja, maar mijn kind(eren) niet OF vraag 10 = ja, en mijn kind(eren) ook OF vraag 10 = nee, maar mijn kind(eren) wel
afbeeldingen van vuurwerk als voorbeeld weergeven*

11. Welke van de volgende soorten vuurwerk heeft u afgestoken?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

Fop- en schertsvuurwerk (F1)

- Sterretje(s)
- Grondtol
- Overig fop- en schertsvuurwerk, namelijk...

In Nederland toegestaan consumentenvuurwerk (F2)

- Cakebox
- Compound / samengesteld vuurwerk
- Fontein
- Mijn
- Grondbloem / springtol
- Overig in Nederland toegestaan consumentenvuurwerk, namelijk...

Overig vuurwerk

- Single shot / thunder king
- Rotje / kanonslag / astronaut
- Ratelband / Chinese rol
- Vuurpijl
- Romeinse kaars
- Babypijltje(s)
- Cobra
- Lawinepijl
- Nitraten
- Mortierbom / shell
- Vlinderbom / toffee
- Flowerbed
- Strijker
- Overig vuurwerk, namelijk...

alleen de soorten vuurwerk tonen die in vraag 11 zijn gekozen (incl. wat bij overig is ingevuld)

ervoor zorgen dat er alleen gehele getallen worden ingevuld en afbeeldingen van vuurwerk als voorbeeld weergeven

12. Kunt u per soort vuurwerk aangeven welk aantal u heeft afgestoken?

Als u het niet precies meer weet, mag u het schatten.

Fop- en schertsvuurwerk (F1)

☐	Sterretje(s)	...
☐	Grondtol	...
☐	Overig fop- en schertsvuurwerk, namelijk...	...

In Nederland toegestaan consumentenvuurwerk (F2)

☐	Cakebox	...
☐	Compound / samengesteld vuurwerk	...
☐	Fontein	...
☐	Mijn	...
☐	Grondbloem / springtol	...
☐	Overig in Nederland toegestaan consumentenvuurwerk, namelijk...	...

Overig vuurwerk

☐	Single shot / thunder king	...
☐	Rotje / kanonslag / astronaut	...
☐	Ratelband / Chinese rol	...
☐	Vuurpijl	...
☐	Romeinse kaars	...
☐	Babypijltje(s)	...
☐	Cobra	...
☐	Lawinepijl	...
☐	Nitraten	...
☐	Mortierbom / shell	...
☐	Vlinderbom / toffee	...
☐	Flowerbed	...
☐	Strijker	...
☐	Overig vuurwerk, namelijk...	...

vraag 9 = ja OF vraag 10 = ja, maar mijn kind(eren) niet OF vraag 10 = ja, en mijn kind(eren) ook OF vraag 10 = nee, maar mijn kind(eren) wel

13. Wat was voor u de belangrijkste reden om vuurwerk af te steken?

☐	Het is leuk voor mijzelf, mijn partner en / of kind(eren)
☐	Het is een belangrijk ritueel om de jaarwisseling te markeren
☐	Het is traditie
☐	Het is leuk om vuurwerk zelf af te steken
☐	Het is spannend om vuurwerk zelf af te steken
☐	Het is mooi om naar te kijken
☐	Een andere reden, namelijk...

vraag 9 = nee OF vraag 10 = nee, en mijn kind(eren) ook niet

14. Wat waren voor u de belangrijkste redenen om geen vuurwerk af te steken?

U kunt maximaal drie antwoorden kiezen.

- Ik vond het te duur
- Ik vond het weer te slecht
- Ik vind het niet (meer) interessant
- Ik vind het niet (meer) leuk
- Ik vind het te gevaarlijk (geworden)
- Ik vind het niet goed voor mijn gezondheid
- Ik vind het niet prettig voor de (huis)dieren
- Ik vind het niet goed voor het milieu
- Ik vind het niet verstandig vanwege het (tijdelijke) vuurwerkverbod
- Ik vind het niet verstandig vanwege het 1,5 meter afstand houden
- Ik vind het niet verstandig vanwege het ontlasten van de zorg
- Een andere reden, namelijk...

vraag 9 = nee OF vraag 10 = nee, maar mijn kind(eren) wel OF vraag 10 = nee, en mijn kind(eren) ook niet

15. U heeft aangegeven afgelopen jaarwisseling zelf geen vuurwerk te hebben afgestoken. Bent u wel zelf buiten naar het vuurwerk gaan kijken?

- Ja
- Nee

vraag 10 = ja, maar mijn kind(eren) niet OF vraag 10 = nee, en mijn kind(eren) ook niet

16. Heeft of hebben uw kind(eren) afgelopen jaarwisseling buiten naar het vuurwerk gekeken?

- Ja
- Nee

alle respondenten

de eerste optie wordt alleen getoond als men zelf vuurwerk heeft afgestoken

17. Heeft u na de jaarwisseling vuurwerkresten opgeruimd?

- Ja, zoveel mogelijk mijn eigen vuurwerkresten
- Ja, (een gedeelte van) de straat
- Ja, ik heb meegedaan aan veeg- of andere opruimacties
- Nee

Vragen over de kwaliteit van vuurwerk

De volgende vragen gaan over de kwaliteit van het vuurwerk dat afgestoken is. Het gaat hierbij om de kwaliteit in relatie tot de veiligheid. U kunt hierbij denken aan de stabiliteit van het vuurwerk en of het vuurwerk te snel/langzaam afging.

Let op: als u samenwoont met uw partner en/of met uw kind(eren) kunt u overal waar 'u' staat, de vraag beantwoorden **voor uzelf én uw partner en/of uw kind(eren)**. Waar u in de antwoorden 'ik' ziet staan, kunt u in dat geval ook 'wij' lezen.

vraag 9 = ja OF vraag 10 = ja, maar mijn kind(eren) niet OF vraag 10 = ja, en mijn kind(eren) ook OF vraag 10 = nee, maar mijn kind(eren) wel afbeeldingen van vuurwerk als voorbeeld weergeven en alleen het fop- en schertsvuurwerk (F1) en overig in Nederland toegestaan consumentenvuurwerk (F2) tonen dat bij vraag 11 is gekozen

18. Wat vond u van de kwaliteit van het afgestoken vuurwerk?

Het gaat hierbij om de veiligheid van het vuurwerk (bv. of het vuurwerk te snel afging)

	Slecht	Matig	Goed	Uitstekend	Weet niet/geen mening
Sterretje(s)	☐	☐	☐	☐	☐
Grondtol	☐	☐	☐	☐	☐
Overig fop- en schertsvuurwerk, namelijk...	☐	☐	☐	☐	☐
Cakebox Compound / samengesteld	☐	☐	☐	☐	☐
Vuurwerk	☐	☐	☐	☐	☐
Fontein	☐	☐	☐	☐	☐
Mijn	☐	☐	☐	☐	☐
Grondbloem/springtol/ overig in Nederland toegestaan	☐	☐	☐	☐	☐
Consumentenvuurwerk, namelijk...	☐	☐	☐	☐	☐

vraag 18 = 'slecht' of 'matig'

alleen het type vuurwerk tonen dat bij vraag 18 een score van 'slecht' of 'matig' heeft gekregen (een aparte vraag per type vuurwerk)

19. Waarom vond u de kwaliteit van <de / het type vuurwerk> een score van slecht of matig waard?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

- De gebruiksaanwijzing was niet aanwezig
- De gebruiksaanwijzing was niet duidelijk
- De lont was te kort
- Het duurde lang voordat de lont aangestoken was
- Het vuurwerk ging niet af
- Het vuurwerk ging te snel af
- Het vuurwerk ging te langzaam af
- Het vuurwerk ontplofte in plaats van dat het afging
- Het vuurwerk ging onvoldoende recht omhoog
- Het vuurwerk viel om / was instabiel
- De resten van het vuurwerk kwamen nog brandend naar beneden (tot op de grond)
- De knal was veel te hard
- Iets anders, namelijk...

Vragen over beschermingsmaatregelen

De volgende vragen gaan over beschermingsmaatregelen die genomen zijn.

Let op: als u samenwoont met uw partner en/of met uw kind(eren) kunt u overal waar 'u' staat, de vraag beantwoorden **voor uzelf én uw partner en/of uw kind(eren)**. Waar u in de antwoorden 'ik' ziet staan, kunt u in dat geval ook 'wij' lezen.

vraag 9 = ja OF vraag 10 = ja, maar mijn kind(eren) niet OF vraag 10 = ja, en mijn kind(eren) ook

20. Welke beschermingsmaatregelen heeft u genomen om uzelf tijdens het afsteken van vuurwerk te beschermen?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

- Gebruiksaanwijzing gelezen
- Veiligheidsbril opgezet
- Een andere bril opgezet / ik had al een andere bril op (bv. Leesbril)
- Gehoorbeschermers gebruikt
- Een vuurwerklont gebruikt
- Veilige kleding aangedaan (bv. Geen capuchon of synthetische kleding)
- Iets anders, namelijk...
- Ik heb geen beschermingsmaatregelen genomen

vraag 10 = ja, en mijn kind(eren) ook OF vraag 10 = nee, maar mijn kind(eren) wel

21. Welke beschermingsmaatregelen heeft u genomen om uw kind(eren) tijdens het afsteken van vuurwerk te beschermen?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

- Ik heb ze een gebruiksaanwijzing laten lezen
- Ik heb ze een veiligheidsbril laten dragen
- Ik heb ze een andere bril laten dragen / ze hadden al een andere bril op
- Ik heb ze gehoorbeschermers laten dragen
- Ik heb ze een vuurwerklont laten gebruiken
- Ik heb ze veilige kleding aan laten trekken (bv. Geen capuchon, synthetische kleding of 'openstaande' laarsjes)
- Iets anders, namelijk...
- Ik heb geen beschermingsmaatregelen voor mijn kind(eren) genomen
- Omdat mijn kind(eren) 16 jaar of ouder is/zijn, heb ik daar geen zicht of invloed (meer) op
- Omdat mijn kind(eren) op een andere plek vuurwerk afsteken, heb ik daar geen zicht of invloed (meer) op

vraag 15 = ja

22. Welke beschermingsmaatregelen heeft u genomen om uzelf tijdens het buiten kijken van vuurwerk te beschermen?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

- Veiligheidsbril opgezet
- Een andere bril opgezet / ik had al een andere bril op (bv. Leesbril)
- Gehoorbeschermers gebruikt
- Veilige kleding aangedaan (bv. Geen capuchon of synthetische kleding)
- Iets anders, namelijk...
- Ik heb geen beschermingsmaatregelen genomen

vraag 16 = ja

23. Welke beschermingsmaatregelen heeft u genomen om uw kind(eren) tijdens het buiten kijken van vuurwerk te beschermen?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

- Ik heb ze een veiligheidsbril laten dragen
- Ik heb ze een andere bril laten dragen / ze hadden al een andere bril op
- Ik heb ze gehoorbeschermers laten dragen
- Ik heb ze veilige kleding aan laten trekken (bv. Geen capuchon, synthetische kleding of 'openstaande' laarsjes)
- Iets anders, namelijk...
- Ik heb geen beschermingsmaatregelen voor mijn kind(eren) genomen
- Omdat mijn kind(eren) 16 jaar of ouder is/zijn, heb ik daar geen zicht of invloed (meer) op
- Omdat mijn kind(eren) op een andere plek vuurwerk kijken, heb ik daar geen zicht of invloed (meer) op

vraag 9 = ja OF vraag 10 = ja, maar mijn kind(eren) niet OF vraag 10 = ja, en mijn kind(eren) ook

24. Heeft u uw alcoholgebruik verminderd vanwege het afsteken van vuurwerk?

- Ja
- Nee
- Ik drink nooit alcohol

Uw mening

De volgende vragen gaan over wat u vindt van de regelgeving rond vuurwerk. Er zijn geen verkeerde of juiste antwoorden. De vragen dienen om een indicatie te krijgen van het beeld dat u hebt van vuurwerk.

Bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

alle respondenten

25. Er wordt voldoende gecontroleerd op de aankoop van illegaal vuurwerk.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

alle respondenten

26. Er is voldoende voorlichting over het veilig gebruiken van vuurwerk in het algemeen (bv. door de overheid).

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

alle respondenten

27. Er is voldoende voorlichting over het veilig gebruiken van vuurwerk bij de aankoop (bv. door een winkelier).

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

alle respondenten

28. Er is voldoende voorlichting over het veilig kijken naar vuurwerk.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

alle respondenten

29. Afgezien van de huidige situatie met het coronavirus is een gemeentelijke vuurwerkshow een goed alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

alle respondenten

30. Afgezien van de huidige situatie met het coronavirus is het instellen van vuurwerkvrije zones een goede maatregel.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

alle respondenten

31. Afgezien van de huidige situatie met het coronavirus is het instellen van beperkte zones waar wel vuurwerk mag worden afgestoken een goede maatregel.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

Vragen over een vuurwerkverbod

De volgende vragen gaan over wat u vindt van een verbod op vuurwerk. Er zijn geen verkeerde of juiste antwoorden. De vragen dienen om een indicatie te krijgen van het beeld dat u hebt van vuurwerk.

Bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

alle respondenten

32. Iedereen moet zelf kunnen beslissen of ze vuurwerk willen afsteken.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

alle respondenten

33. De overlast van vuurwerk neemt de afgelopen jaren toe.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

alle respondenten

34. Als volgende jaarwisseling (2021-2022) ook een algeheel vuurwerkverbod geldt, dan ga ik illegaal vuurwerk kopen.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

alle respondenten

35. Afgezien van de huidige situatie met het coronavirus moet mijn gemeente een plaatselijk verbod op vuurwerk kunnen instellen.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

alle respondenten

36. Afgezien van de huidige situatie met het coronavirus is een algeheel vuurwerkverbod een goede maatregel.

- Mee oneens
- Neutraal
- Mee eens
- Weet niet / geen mening

vraag 36 = mee eens

37. Kunt u aangeven waarom u een algeheel vuurwerkverbod, afgezien van de huidige situatie met het coronavirus, een goede maatregel vindt?

U kunt maximaal drie antwoorden kiezen.

- Ik ben bang voor vuurwerk
- Ik krijg gezondheidsklachten van vuurwerk
- Ik vind het een goede manier om letsels te voorkomen
- Ik vind het een goede manier om schade te voorkomen
- Ik vind het een goede manier om gezondheidsklachten bij anderen te voorkomen
- Ik vind het voor de (huis)dieren beter
- Ik vind het voor het milieu beter
- Een andere reden, namelijk ...

Vragen over gehoorschade

De volgende vragen gaan over gehoorschade die ooit is opgelopen door het afsteken van vuurwerk of het kijken naar vuurwerk.

alle respondenten

38. Hoe vaak heeft u ooit door vuurwerk last gekregen van een piep/ruis in uw oren?

- Nooit
- Soms
- Zo nu en dan
- Vaak
- Altijd

alle respondenten

39. Hoe vaak heeft u ooit door vuurwerk een dof gevoel, last van harde geluiden of vervorming van geluiden gehad?

- Nooit
- Soms
- Zo nu en dan
- Vaak
- Altijd

alle respondenten

40. Hoe vaak heeft u ooit door vuurwerk het idee gekregen dat u minder goed kunt horen?

- Nooit
- Soms
- Zo nu en dan
- Vaak
- Altijd

Bijlage 2 Tabellenboek

Achtergrondkenmerken

Wat is uw geslacht?

n=1.537	Aantal	Percentage
Man	724	47,1
Vrouw	810	52,7
Anders/overig	1	0,1
Wil ik niet zeggen	2	0,1

Wat is uw leeftijd?

Aantal respondenten	Minimum (jaar)	Maximum (jaar)	Gemiddelde (jaar)
1.537	20,0	75,0	45,8

Wat is uw hoogste voltooide opleiding?

n=1.537	Aantal	Percentage
Basisonderwijs	28	1,8
Lbo/vbo/vmbo (kader- en beroepsgerichte leerweg)	158	10,3
MAVO/eerste 3 jaar HAVO & VWO/vmbo (theoretische en gemengde leerweg)	150	9,8
MBO	593	38,6
HAVO & VWO bovenbouw/WO propedeuse	116	7,5
HBO/WO Bachelor of kandidaats	349	22,7
WO Doctoraal of master	143	9,3

Wat is uw postcode?

n=1.518*	Aantal	Percentage
Drenthe	37	2,4
Flevoland	55	3,6
Friesland	40	2,6
Gelderland	118	7,8
Groningen	39	2,6
Limburg	86	5,7
Noord-Brabant	154	10,1
Noord-Holland	427	28,1
Overijssel	64	4,2
Utrecht	208	13,7
Zeeland	26	1,7
Zuid-Holland	264	17,4

* Van 19 respondenten was de postcode/provincie onbekend.

Woonsituatie

(Tabel) 1. Wat is uw woonsituatie?

n=1.537	Aantal	Percentage
Alleenstaand	310	20,2
Alleenstaand met kind(eren)	107	7,0
Samenwonend met partner	482	31,4
Samenwonend met partner en kind(eren)	500	32,5
Samenwonend met een of meerdere huisgenoten	62	4,0
Thuiswonend (bij ouders)	76	4,9

(Tabel) 2. In welke leeftijdscategorie(n) is/zijn uw kind(eren)?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

n=607	Aantal	Percentage
Jonger dan 10 jaar	277	45,6
Tussen de 10 en 14 jaar	203	33,4
Tussen de 15 en 19 jaar	163	26,9
Ouder dan 19 jaar	165	27,2

Vragen over het kopen van vuurwerk

(Tabel) 3. Heeft u afgelopen jaarwisseling (2020-2021) vuurwerk gekocht?

n=1.537	Aantal	Percentage
Ja	309	20,1
Nee	1228	79,9

(Tabel) 4. Heeft u uw vuurwerk koopgedrag afgelopen jaarwisseling aangepast (t.o.v. voorgaande jaren) vanwege de huidige situatie met het coronavirus?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

n=1.537	Aantal	Percentage
Ja, vanwege het (tijdelijke) vuurwerkverbod	559	36,4
Ja, vanwege het 1,5 meter afstand houden	124	8,1
Ja, vanwege het ontlasten van de zorg	184	12,0
Ja, vanwege een andere reden, namelijk	41	2,7
Nee, ik heb mijn koopgedrag niet aangepast	251	16,3
Ik koop nooit vuurwerk, dus ook afgelopen jaarwisseling niet	661	43,0

(Tabel) 5. Hoe heeft u uw koopgedrag afgelopen jaarwisseling aangepast?

n=625	Aantal	Percentage
Ik heb minder vuurwerk gekocht dan voorgaande jaren	239	38,2
Ik heb meer vuurwerk gekocht dan voorgaande jaren	14	2,2
Ik heb afgelopen jaarwisseling geen vuurwerk gekocht terwijl ik dat normaal wel doe	372	59,5

(Tabel) 6. Hoeveel euro heeft u afgelopen jaarwisseling in totaal aan vuurwerk uitgegeven?

Aantal respondenten	Minimum bedrag (€)	Maximum bedrag (€)	Gemiddelde (€)
305*	1,00	1.500,00	56,52

* Respondenten die een bedrag van €0 (n=4) hebben ingevuld, zijn niet meegenomen in deze tabel.

(Tabel) 7. Waar heeft u het vuurwerk gekocht?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

n=309	Aantal	Percentage
In een officieel verkooppunt van vuurwerk in Nederland	57	18,4
In een winkel in Nederland (bv. Action, Hema)	207	67,0
In een vuurwerkspeciaalzaak in het buitenland	19	6,1
In een winkel in het buitenland (bv. Lidl, Aldi)	33	10,7
Ik heb het besteld via internet en ik heb het afgehaald bij een officieel verkooppunt van vuurwerk in Nederland	18	5,8
Ik heb het besteld via internet en ik heb het afgehaald bij een vuurwerkspeciaalzaak in het buitenland	7	2,3
Ik heb het besteld via internet en ik heb het thuis laten bezorgen	15	4,9
Anders, namelijk*	13	4,2

* Respondenten die bij 'anders, namelijk' supermarkt, Albert Heijn of Aldi hebben ingevuld, zijn gehercodeerd naar 'in een winkel in Nederland'.

(Tabel) 8. Welke van de volgende producten heeft u bij de aankoop van vuurwerk gekocht, gekregen, of had u al in uw bezit?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

n=309	Gekocht (n, %)	Gekregen (n, %)	Al in bezit (n, %)	Geen van voorgaande opties (n, %)
Veiligheidsbril	46 (14,9%)	39 (12,6%)	171 (55,3%)	69 (22,3%)
Gehoorbeschermers	23 (7,4%)	6 (1,9%)	94 (30,4%)	191 (61,8%)
Vuurwerklont	69 (22,3%)	50 (16,2%)	100 (32,4%)	106 (34,3%)

Vragen over het omgaan met vuurwerk – zelf afsteken

(Tabel) 9. Heeft u (of uw partner) afgelopen jaarwisseling (2020-2021) vuurwerk afgestoken?

n=1.095	Aantal	Percentage
Ja	150	13,7
Nee	945	86,3

(Tabel) 10. Heeft u afgelopen jaarwisseling (2020-2021) vuurwerk afgestoken?

n=493	Aantal	Percentage
Ja, maar mijn kind(eren) niet	46	9,3
Ja, en mijn kind(eren) ook	120	24,3
Nee, en mijn kind(eren) ook niet	263	53,3
Nee, maar mijn kind(eren) wel	64	13,0

(Tabel) 11. Welk van de volgende soorten vuurwerk heeft u afgestoken?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

n=366	Aantal	Percentage
Fop- en schertsvuurwerk (F1)		
Sterretje(s)	274	74,9
Grondtol	199	54,4
Overig fop- en schertsvuurwerk, namelijk*	77	21,0
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	<i>315</i>	<i>86,1</i>
In Nederland toegestaan consumentenvuurwerk (F2)		
Cakebox	42	11,5
Compound / samengesteld vuurwerk	25	6,8
Fontein	98	26,8
Mijn	24	6,6
Grondbloem / springtol	88	24,0
Overig in Nederland toegestaan consumentenvuurwerk, namelijk*	2	0,5
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	<i>365</i>	<i>99,7</i>
Overig vuurwerk		
Single shot / thunder king	36	9,8
Rotje / kanonslag / astronaut	40	10,9
Ratelband / Chinese rol	15	4,1
Vuurpijl	35	9,6
Romeinse kaars	34	9,3
Babypijltje(s)	28	7,7
Overig vuurwerk, namelijk*	3	0,8
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	<i>115</i>	<i>31,4</i>
Cobra	11	3,0
Lawinepijl	10	2,7
Nitraten	12	3,3
Mortierbom / shell	5	1,4
Vlinderbom / toffee	8	2,2
Flowerbed	9	2,5
Strijker	8	2,2
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	<i>38</i>	<i>10,4</i>

* Respondenten die bij 'overig fop- en schertsvuurwerk, namelijk', 'overig in Nederland toegestaan consumentenvuurwerk, namelijk' of 'overig vuurwerk, namelijk' een type vuurwerk hebben ingevuld dat eigenlijk bij één van de keuzemogelijkheden hoort, zijn gehercodeerd.

(Tabel) 12. Kunt u per soort vuurwerk aangeven welk aantal u heeft afgestoken?

n=366	Minimum (aantal)	Maximum (aantal)	Gemiddeld (aantal)
Fop- en schertsvuurwerk (F1)			
Sterretje(s)	1	500*	15
Grondtol	0	250*	24
Overig fop- en schertsvuurwerk, namelijk	1	500*	49
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	<i>0</i>	<i>500</i>	<i>39</i>
In Nederland toegestaan consumentenvuurwerk (F2)			
Cakebox	0	12 [†]	3
Compound / samengesteld vuurwerk	0	15 [‡]	3
Fontein	0	200 [†]	9
Mijn	0	10 [†]	5
Grondbloem / springtol	1	280*	29
Overig in Nederland toegestaan consumentenvuurwerk, namelijk	8	120 [†]	47
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	<i>0</i>	<i>280</i>	<i>11</i>
Overig vuurwerk			
Single shot / thunder king	1	200 [†]	13
Rotje / kanonslag / astronaut	0	200*	31
Ratelband / Chinese rol	1	70 [‡]	11
Vuurpijl	1	100 [†]	13
Romeinse kaars	1	70 [†]	9
Babypijltje(s)	1	321*	22
Overig vuurwerk, namelijk	0	20 [†]	9
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	<i>0</i>	<i>321</i>	<i>28</i>
Cobra	0	20 [‡]	7
Lawinepijl	1	25 [‡]	7
Nitraten	1	120 [‡]	24
Mortierbom / shell	1	15 [‡]	8
Vlinderbom / toffee	1	26 [‡]	8
Flowerbed	1	10 [‡]	3
Strijker	1	144 [‡]	33
<i>Totaal (unieke respondenten)</i>	<i>0</i>	<i>144</i>	<i>22</i>

* Respondenten die een aantal ≥ 200 hebben ingevuld, kregen een melding met de vraag of het wel klopt.

[†] Respondenten die een aantal ≥ 100 hebben ingevuld, kregen een melding met de vraag of het wel klopt.

[‡] Respondenten die een aantal ≥ 50 hebben ingevuld, kregen een melding met de vraag of het wel klopt.

Elke respondent had de mogelijkheid om het aantal aan te passen of om naar de volgende vraag te gaan.

(Tabel) 13. Wat was voor u de belangrijkste reden om vuurwerk af te steken?

n=366	Aantal	Percentage
Het is leuk voor mijzelf, mijn partner en / of kind(eren)	147	40,2
Het is een belangrijk ritueel om de jaarwisseling te markeren	73	19,9
Het is traditie	67	18,3
Het is leuk om vuurwerk zelf af te steken	30	8,2
Het is spannend om vuurwerk zelf af te steken	5	1,4
Het is mooi om naar te kijken	26	7,1
Een andere reden, namelijk	18	4,9

(Tabel) 14. Wat waren voor u de belangrijkste redenen om geen vuurwerk af te steken?

U kunt maximaal drie antwoorden kiezen.

n=1.178	Aantal	Percentage
Ik vond het te duur	47	4,0
Ik vond het weer te slecht	6	0,5
Ik vind het niet (meer) interessant	193	16,4
Ik vind het niet (meer) leuk	200	17,0
Ik vind het te gevaarlijk (geworden)	277	23,5
Ik vind het niet goed voor mij gezondheid	50	4,2
Ik vind het niet prettig voor de (huis)dieren	325	27,6
Ik vind het niet goed voor het milieu	284	24,1
Ik vind het niet verstandig vanwege het (tijdelijke) vuurwerkverbod	464	39,4
Ik vind het niet verstandig vanwege het 1,5 meter afstand houden	122	10,4
Ik vind het niet verstandig vanwege het ontlasten van de zorg	385	32,7
Een andere reden, namelijk	197	16,7

* Respondenten die bij 'een andere reden, namelijk' een reden hebben ingevuld dat eigenlijk bij één van de keuzemogelijkheden hoort, zijn gehercodeerd.

(Tabel) 15. U heeft aangegeven afgelopen jaarwisseling zelf geen vuurwerk te hebben afgestoken. Bent u wel zelf buiten naar het vuurwerk gaan kijken?

n=1.235*	Aantal	Percentage
Ja	457	37,0
Nee	778	63,0

* Dit n-getal komt niet overeen met het n-getal van vraag 14, aangezien vraag 15 ook aan respondenten is gesteld die zelf geen vuurwerk hebben afgestoken, maar hun thuiswonend(e) kind(eren) wel.

(Tabel) 16. Heeft of hebben uw kind(eren) afgelopen jaarwisseling buiten naar het vuurwerk gekeken?

n=309	Aantal	Percentage
Ja	139	45,0
Nee	170	55,0

(Tabel) 17. Heeft u na de jaarwisseling vuurwerkresten opgeruimd?

n=1.537	Aantal	Percentage
Ja, zoveel mogelijk mijn eigen vuurwerkresten	220	60,1*
Ja, (een gedeelte van) de straat	120	7,8
Ja, ik heb meegedaan aan veeg- of andere opruimacties	25	1,6
Nee	1172	76,3

* Het percentage is gebaseerd op het aantal respondenten dat vuurwerk heeft afgestoken (n=366).

Vragen over de kwaliteit van vuurwerk

(Tabel) 18. Wat vond u van de kwaliteit van het afgestoken vuurwerk?

	Slecht (%)	Matig (%)	Goed (%)	Uitstekend (%)	Weet niet / geen mening (%)
Fop- en schertsvuurwerk (F1)					
1. Sterretje(s) (n=274)	1,1	8,4	60,8	28,6	1,1
2. Grondtol (n=199)	1,5	9,5	66,8	20,6	1,5
3. Overig fop- en schertsvuurwerk, namelijk (n=77)	1,4	14,9	58,1	25,7	0,0
In Nederland toegestaan consumentenvuurwerk (F2)					
4. Cakebox (n=42)	0,0	7,3	53,7	36,6	2,4
5. Compound / samengesteld vuurwerk (n=25)	0,0	4,0	28,0	64,0	4,0
6. Fontein (n=98)	3,1	10,2	57,1	29,6	0,0
7. Mijn (n=24)	0,0	29,2	37,5	29,2	4,2
8. Grondbloem / springtol (n=88)	1,1	12,5	63,6	20,5	2,3
9. Overig in Nederland toegestaan consumentenvuurwerk, namelijk (n=2)	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0

(Tabel) 19. Waarom vond u de kwaliteit van <de / het type vuurwerk> een score van slecht of matig waard?*U kunt meerdere antwoorden kiezen.*

Verwijzing type vuurwerk in tabel van vraag 18	1. (n=27 4)	2. (n=19 9)	3. (n=77)	4. (n=42)	5. (n=25)	6. (n=98)	7. (n=24)	8. (n=88)	9. (n=2)
De gebruiksaanwijzing was niet aanwezig	3	3	3	nvt	Nvt	2	1	1	nvt
De gebruiksaanwijzing was niet duidelijk	nvt	1	nvt	2	1	1	nvt	Nvt	nvt
De lont was te kort	1	1	nvt	nvt	nvt	2	nvt	Nvt	nvt
Het vuurwerk ging niet af	2	6	4	nvt	nvt	2	2	3	nvt
Het vuurwerk ging te snel af	2	Nvt	1	1	nvt	nvt	2	1	nvt
Het vuurwerk ging te langzaam af	3	nvt	nvt	nvt	nvt	1	2	1	nvt
Het vuurwerk ontplofte in plaats van dat het afging	1	1	nvt	Nvt	nvt	nvt	nvt	Nvt	nvt
Het vuurwerk ging onvoldoende recht omhoog	1	nvt	nvt	Nvt	nvt	3	1	1	nvt
Het vuurwerk viel om / was instabiel	1	nvt	1	Nvt	nvt	nvt	nvt	Nvt	nvt
De resten van het vuurwerk kwamen nog brandend naar beneden (tot op de grond)	1	1	nvt	Nvt	nvt	1	1	Nvt	nvt
De knal was veel te hard	nvt	nvt	nvt	Nvt	nvt	1	nvt	1	nvt
Iets anders, namelijk	12	11	6	nvt	nvt	6	1	4	nvt

Vragen over beschermingsmaatregelen

(Tabel) 20. Welke beschermingsmaatregelen heeft u genomen om uzelf tijdens het afsteken van vuurwerk te beschermen?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

n=304*	Aantal	Percentage
Gebruiksaanwijzing gelezen	84	27,6
Veiligheidsbril opgezet	143	47,0
Een andere bril opgezet / ik had al een andere bril op (bv. leesbril)	28	9,2
Gehoorbeschermers gebruikt	32	10,5
Een vuurwerklont gebruikt	123	40,5
Veilige kleding aangedaan (bv. geen capuchon of synthetische kleding)	65	21,4
Iets anders, namelijk	13	4,3
Ik heb geen beschermingsmaatregelen genomen	83	27,3

* Vraag 20 is gesteld aan respondenten die zelf vuurwerk hebben afgestoken.

(Tabel) 21. Welke beschermingsmaatregelen heeft u genomen om uw kind(eren) tijdens het afsteken van vuurwerk te beschermen?

U kunt meerdere antwoorden kiezen.

n=184*	Aantal	Percentage
Ik heb ze een gebruiksaanwijzing laten lezen	20	10,9
Ik heb ze een veiligheidsbril laten dragen	126	68,5
Ik heb ze een andere bril laten dragen / ze hadden al een andere bril op	13	7,1
Ik heb ze gehoorbeschermers laten dragen	24	13,0
Ik heb ze een vuurwerklont laten gebruiken	86	46,7
Ik heb ze veilige kleding aan laten trekken (bv. geen capuchon, synthetische kleding of 'openstaande' laarsjes)	62	33,7
Iets anders, namelijk	12	6,5
Ik heb geen beschermingsmaatregelen voor mijn kind(eren) genomen	17	9,2
Omdat mijn kind(eren) 16 jaar of ouder is/zijn, heb ik daar geen zicht of invloed (meer) op	10	5,4
Omdat mijn kind(eren) op een andere plek vuurwerk afsteken, heb ik daar geen zicht of invloed (meer) op	8	4,3

* Vraag 21 is gesteld aan respondenten waarvan (het) thuiswonend(e) kind(eren) vuurwerk heeft/hebben afgestoken.

(Tabel) 22. Welke beschermingsmaatregelen heeft u genomen om uzelf tijdens het buiten kijken van vuurwerk te beschermen?*U kunt meerdere antwoorden kiezen.*

n=457	Aantal	Percentage
Veiligheidsbril opgezet	32	7,0
Een andere bril opgezet / ik had al een andere bril op (bv. leesbril)	21	4,6
Gehoorbeschermers gebruikt	6	1,3
Veilige kleding aangedaan (bv. geen capuchon of synthetische kleding)	27	5,9
Iets anders, namelijk	50	10,9
Ik heb geen beschermingsmaatregelen genomen	341	74,6

(Tabel) 23. Welke beschermingsmaatregelen heeft u genomen om uw kind(eren) tijdens het buiten kijken van vuurwerk te beschermen?*U kunt meerdere antwoorden kiezen.*

n=139	Aantal	Percentage
Ik heb ze een veiligheidsbril laten dragen	38	27,3
Ik heb ze een andere bril laten dragen / ze hadden al een andere bril op	9	6,5
Ik heb ze gehoorbeschermers laten dragen	16	11,5
Ik heb ze veilige kleding aan laten trekken (bv. geen capuchon, synthetische kleding of 'openstaande' laarsjes)	28	20,1
Iets anders, namelijk	18	12,9
Ik heb geen beschermingsmaatregelen voor mijn kind(eren) genomen	48	34,5
Omdat mijn kind(eren) 16 jaar of ouder is/zijn, heb ik daar geen zicht of invloed (meer) op	9	6,5
Omdat mij kind(eren) op een andere plek vuurwerk kijken, heb ik daar geen zicht of invloed (meer) op	15	10,8

(Tabel) 24. Heeft u uw alcoholgebruik verminderd vanwege het afsteken van vuurwerk?

n=304	Aantal	Percentage
Ja	62	20,4
Nee	158	52,0
Ik drink nooit alcohol	84	27,6

Uw mening

(Tabel) 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31

Bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

n=1.537	Mee oneens (%)	Neutraal (%)	Mee eens (%)	Weet niet / geen mening (%)
Er wordt voldoende gecontroleerd op de aankoop van illegaal vuurwerk	49,7	20,6	17,0	12,8
Er is voldoende voorlichting over het veilig gebruiken van vuurwerk in het algemeen (bv. door de overheid)	19,9	28,3	48,6	3,2
Er is voldoende voorlichting over het veilig gebruiken van vuurwerk bij de aankoop (bv. door een winkelier)	22,7	26,4	32,9	18,0
Er is voldoende voorlichting over het veilig kijken naar vuurwerk	23,2	30,8	40,8	5,2
Afgezien van de huidige situatie met het coronavirus is een gemeentelijke vuurwerkshow een goed alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk	16,4	14,3	65,5	3,8
Afgezien van de huidige situatie met het coronavirus is het instellen van vuurwerkvrije zones een goede maatregel	13,4	16,5	66,7	3,4
Afgezien van de huidige situatie met het coronavirus is het instellen van beperkte zones waar wel vuurwerk mag worden afgestoken een goede maatregel	21,7	20,6	54,0	3,6

Vragen over een vuurwerkverbod

(Tabel) 32, 33, 34, 35, 36

Bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

n=1.537	Mee oneens (%)	Neutraal (%)	Mee eens (%)	Weet niet / geen mening (%)
Iedereen moet zelf kunnen beslissen of ze vuurwerk willen afsteken	42,6	18,1	36,8	2,5
De overlast van vuurwerk neemt de afgelopen jaren toe	11,3	18,7	66,0	4,1
Als volgende jaarwisseling (2021-2022) ook een algeheel vuurwerkverbod geldt, dan ga ik illegaal vuurwerk kopen	80,7	7,4	8,2	3,6
Afgezien van de huidige situatie met het coronavirus moet mijn gemeente een plaatselijk verbod op vuurwerk kunnen instellen	16,9	17,7	62,0	3,4
Afgezien van de huidige situatie met het coronavirus is een algeheel vuurwerkverbod een goede maatregel	26,4	17,7	53,7	2,1

(Tabel) 37. Kunt u aangeven waarom u een algeheel vuurwerkverbod, afgezien van de huidige situatie met het coronavirus, een goede maatregel vindt?

U kunt maximaal drie antwoorden kiezen.

n=826	Aantal	Percentage
Ik ben bang voor vuurwerk	90	10,9
Ik krijg gezondheidsklachten van vuurwerk	32	3,9
Ik vind het een goede manier om letsels te voorkomen	570	69,0
Ik vind het een goede manier om schade te voorkomen	504	61,0
Ik vind het een goede manier om gezondheidsklachten bij anderen te voorkomen	143	17,3
Ik vind het voor de (huis)dieren beter	440	53,3
Ik vind het voor het milieu beter	401	48,5
Een andere reden, namelijk	50	6,1

Vragen over gehoorschade

(Tabel) 38. Hoe vaak heeft u ooit door vuurwerk last gekregen van een piep/ruis in uw oren?

n=1.537	Aantal	Percentage
Nooit	1.040	67,7
Soms	363	23,6
Zo nu en dan	87	5,7
Vaak	32	2,1
Altijd	15	1,0

(Tabel) 39. Hoe vaak heeft u ooit door vuurwerk een dof gevoel, last van harde geluiden of vervorming van geluiden gehad?

n=1.537	Aantal	Percentage
Nooit	1.085	70,6
Soms	299	19,5
Zo nu en dan	106	6,9
Vaak	35	2,3
Altijd	12	0,8

(Tabel) 40. Hoe vaak heeft u ooit door vuurwerk het idee gekregen dat u minder goed kunt horen?

n=1.537	Aantal	Percentage
Nooit	1.240	80,7
Soms	200	13,0
Zo nu en dan	65	4,2
Vaak	21	1,4
Altijd	11	0,7

Bijlage 3 Afbeeldingen typen vuurwerk

Cakebox

Compound/
samengesteld vuurwerk

Fontein

Mijn

Grondbloem/grondtol/
springtol

Sterretjes

Single shot/
Thunder King

Rotje/kanonslag/
astronaut

Ratelband/Chinese rol

Vuurpijl

Romeinse kaars

Babypijltje

Cobra

Lawinepijl

Nitraten

Mortierbom/shell

Vlinderbom/toffee

Flowerbed

Strijker

Disclaimer

Bij de samenstelling van deze publicatie is de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht genomen. VeiligheidNL aanvaardt echter geen verantwoordelijkheid voor eventuele, in deze uitgave voorkomende, onjuistheden of onvolkomenheden. Overname van tekst of gedeelten van tekst is toegestaan, mits met de juiste bronvermelding. Indien tekst gebruikt wordt voor commerciële doelstellingen dient altijd vooraf schriftelijke toestemming verkregen te zijn.

Privacy en gegevensbescherming

VeiligheidNL gaat zorgvuldig om met persoonsgegevens en behandelt deze vertrouwelijk. Zo worden persoonsgegevens alleen verwerkt door personen met een geheimhoudingsplicht en voor het doel waarvoor deze gegevens zijn verzameld. Daarbij zorgt VeiligheidNL voor passende beveiliging van persoonsgegevens. VeiligheidNL behandelt uw persoonlijke gegevens conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) zoals deze sinds 25 mei 2018 geldt. Lees meer over onze privacy verklaring op www.veiligheid.nl/privacy.